

藏 语

广播讲座

西藏人民出版社

藏语广播讲座

西藏人民出版社

བྱུང་བ་སྤྲུག་པ་ནས་བོད་སྐད་སློབ་པ།

藏语广播讲座

(དེབ་གསུམ་པ་)

(三)

བོད་ཡུལ་མི་དམངས་དབུ་སྐྱོན་ཁང་།

西藏人民出版社

དཀར་ཆག 目 录

ཐོ་ཚན་དང་པོ།	འཆགས་འདྲི།	(1)
	访 问	
ཐོ་ཚན་གཉིས་པ།	ཐོན་མཆི་ཐུག་པའུལ་མི་བརྗེད།	(9)
	不忘昔日苦	
ཐོ་ཚན་གསུམ་པ།	ཐོ་མཐུན་པར་མི་ཉི།	(14)
	张思德同志	
ཐོ་ཚན་བཞི་པ།	ཐོད་ལ་ཐིགས་པའི་ལམ་དུ།	(19)
	进藏的路上	
ཐོ་ཚན་ལྔ་པ།	ཤིང་འཐུགས་ནགས་བཟ།	(26)
	植树造林	
ཐོ་ཚན་དྲུག་པ།	ཁོང་ནི་མའོ་ཀུན་མི་རིད།	(32)
	他就是毛主席	
ཐོ་ཚན་བདུན་པ།	ཕུ་པོ་རྩ་ལ།	(41)
	布达拉宫	
ཐོ་ཚན་བརྒྱད་པ།	དཀར་ངལ་མོད་དུས་བཞིན་བཞེས་ཐུད།	(47)
	遇难见亲人	
ཐོ་ཚན་དགུ་པ།	མི་དམངས་ཀྱི་ཙུང་མི།	(52)
	人民的总理	

སྐབ་ཚན་བརྒྱ་བ། ཁལ་གཡག་དེད་ནས་འགྲོ་བའི་ལམ་དུ། (57)

赶牦牛的路上

སྐབ་ཚན་བརྒྱ་གཅིག་བ། ཁྱིམ་པའི་ནང་ནས་གནས་ལ་ལྷོ་བ། (66)

坐井观天

སྐབ་ཚན་བརྒྱ་གཅིག་བ། རྩོམ་ཚན་ལ་ནང་སྒྲིབ་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་

དགོས། (70)

只能从“马尼堆”的左边走

སྐབ་ཚན་བརྒྱ་གསུམ་བ། ཀུའུ་ཁུ་ཨོན་ཀྲང་གི་རྒྱུད་། (76)

朱委员长的故事

སྐབ་ཚན་བརྒྱ་བཞི་བ། གསར་བཞེས་ཆེད་དུ་ཁྱད་སྒྲིབ་སྐབ་བ། (86)

为革命学藏语

སྐབ་ཚན་བཅུ་ལྔ་བ། ལམ་བཟོའི་དཔལ་པོ་ཀྲང་རྒྱུ་ལིན། (94)

筑路英雄张福林

སྐབ་ཚན་བརྒྱ་དྲུག་བ། མི་དམངས་དམག་དཔལ་གི་མངོད་ཞེས། (103)

人民军队的功绩

སྐབ་ཚན་བརྒྱ་བདུན་བ། དམག་དམངས་མཐུན་སྦྲེལ་མི་གཅིག་འདྲ། (109)

军民团结如一人

སྐབ་ཚན་བཅུ་བརྒྱད་བ། བོད་ལ་ཐེབས་མཁུ་གྱི་གས་ཤིག་ (117)

一位“老西藏”

སྐྱེལ་ཆེན་དང་པོ། འཆམས་འབྲི།

ག བྱིད་རང་པོད་སྐད་བདེ་པོ་ཞི་བླ་མ་པ་སྐྱེན་གྱི་འདུག་ག
ག་དུས་སྐྱེལ་སྐྱེད་གནང་པ་རེད།

ཁ ཆིག་སྐྱོད་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་དང་གཉིས་ཡོད་པོད་དམག་.....
ཁུལ་ཁང་གིས་ལས་ཁུངས་སྐྱེལ་གྱིས་སྐྱེལ་སྐྱེད་བྱས་པ་.....
ཡིན།

ག བྱས་ན་བྱིད་རང་དམག་སྡེ་ཡང་བཙོ་བརྒྱད་པའི་གྲས་.....
ཡིན་པ་རེད། རེད་པས།

ཁ ལ་རེད།

ག བྱས་ན་བྱིད་ནམས་ཚོ་དང་ཚོའི་མིག་དཔེ་རེད་དུ།

ཁ དཔེ་སྤྱད་པས། མིག་དཔེ་གང་ཡིན་པ། ཡིན་ནའང་དེ་
ལྟའི་སྤྱེལ་སྐྱེན་བཟང་པོ་དེ་ཚོ་བྱིད་ནམས་པས་ངམ་པར་...
དུ་སྐྱེན་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་གཏོང་བ་གནང་དགོས་རེད།
དང་པོ། ང་ཚོ་བོད་ལ་ཡོད་པའི་སྐོ་མཁུན་ཚང་མས་ཏང་
ལྷན་དབྱེད་གིས་བོད་ལ་འཛིན་པའི་མཆོད་སྤྱེལ་སྤྱོད་.....

རྒྱལ་མེས་མ་ཕག་གཙང་པཅད་ཀྱིས་ལག་ལེན་ལམས་བྱེད་
 པམར་དགོས་རེད། གཉིས་པལ་ར་ཚེས་ལས་དོན་གང་
 བྱས་བྱང་ཐོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་ཅུ་པའི་ཁྱིམ་ན་ཡང་
 དང་པོར་བཞག་དགོས་རེད། གལ་སྲིད་ཐོད་རིགས་མི་
 དམངས་ཀྱི་ཅུ་པའི་ཁྱིམ་ན་འགལ་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་
 མཁན་ཡོད་ན་སྐབས་འཕུལ་སྒྲོན་བརྗོད་བྱེད་དགོས་རེད།
 གཟུམ་པ། མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། མི་རིགས་
 ཀྱི་ཕྱུལ་གོམས་གཤིས་ལྷགས། ཚས་དྲ་པཅས་ལ་པཱི་
 འཛག་བྱེད་དགོས་རེད། པཞི་པ། མི་རིགས་ཁག་གི་
 མཐུན་སྦྱོལ་ནི་ར་ཚེས་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལ་བྱུལ་ཁ་
 འཛུལ་བྱུལ་པའི་འགན་སྐྱུང་ཡིན་པུལ་མི་རིགས་དབར་
 ཀྱི་མཐུན་སྦྱོལ་ལ་གནོད་པའི་ལས་ཀ་མི་བྱེད་པ་དང་།
 མི་རིགས་དབར་གྱི་མཐུན་སྦྱོལ་ལ་གནོད་པའི་སྐད་ཆ་གོད་
 རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད། རུ་པ། ཉང་གིས་ར་ཚེས་སྐད་པའི་
 ལས་འགན་ལག་པོ་འགྲུབ་ཐུབ་པ་དགོས་ན་རེས་པར་དུ་
 ཐོད་སྐད་ཐོད་ཀྱིག་སྐད་སྐྱོར་ལག་པོ་བྱེད་དགོས་རེད།
 གང་ལགས་ཟེར་ན། ར་ཚེས་ཞབས་འདིགས་ལྷ་ཕྱུལ་ནི་

བོད་རིགས་མི་དཔངས་རྒྱུ། བལ་ཏེ་ར་ཚུ་ཞུས་
 འདྲིགས་ཞུ་ཐུལ་གྱི་སྐད་མ་ཤེས་ན་ཞུས་འདྲིགས་ཡག་
 མི་བཀའ་ནས་ཞུ་ཐུབ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་དེད་དམ། དེར་བརྟེན་མོད་ལ་
 ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚུ་མཐུན་ཞིག་ཡིན་ཐུན་རིམ་བར་
 ཏུ་མོད་སྐད་མོད་ཡིག་སྐབ་སྐབ་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་དེ། དེའི་
 ཚུར་ལ་རས་མར་མི་ཞུ་དགོས་མ་རྒྱུ་དེ། མཚུ་ཐུམ་ཞི་
 དང་ཐུམ་ཐུང་མི་ཚུགས་གྱི་བཀའ་སྐབ་རབ་དང་རིམ་བ་
 བཀའ་ཡོད་རྒྱུ་དེ། མོད་གསལ་ཞུས་པ་དེ་ར་རབ་གི་ཐུང་
 ཚུར་ཡིན། འགྲིག་མི་འགྲིག་ཏན་ཏན་ཡོད་མ་རྒྱུ་དེ།
 ཀ བྱེད་རབ་གིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ག་རབ་རྒྱུ་དེ། ར་ལ་ཡན་
 ཐུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་། ཐུགས་ཆེ་ཆེ།

第一课 访 问

甲、你藏话说得很流利，什么时候学的？

乙、1952年在西藏军区藏干校学的。

甲、那你是十八军的，是吗？

乙、是的。

甲、那么，你们是我们的榜样啰！

乙、哪里哪里！怎么是榜样，不过过去的优良传统你们要继承和发扬。一、我们进藏的全体同志要坚决贯彻执行党中央对西藏的方针政策。二、我们干什么事情，都要把西藏人民的利益放在第一位，如果有谁做违背西藏人民利益的事，要及时提出批评。三、要尊重民族的语言文字、风俗习惯和宗教信仰。四、各民族的团结是我们的一切事业取得胜利的保证。因此，不利于民族团结的事不做，不利于民族团结的话不说。五、要完成好党交给我们的任务，就必须学好藏语文。因为我们的服务对象是藏族人民，如果，连自己服务对象的话都不懂，怎么能为他们服务呢？因此，只要你是藏工作的同志，就一定要学好藏语文。在这方面我不必多说，毛主席和周总理等有一系列指示。以上谈的是我个人的一点体会，不一定都对。

甲、你说得很对，对我很有帮助，谢谢你。

ཆིག་གསར། 生 词

ཆིག་སྟང་一千 དགུ་བརྒྱ་九百 ལ་བརྒྱ་ང་གཉིས་五十二
ཐོད་དམག་ཁུལ་ཁང་西藏军区 དམག་སྡེ་ཨང་བཙུང་
བ་第十八军 དེ་ལྟ་过去 སྤུལ་རྒྱལ་བཟང་པོ་优良传统
ཨང་དང་པོར་འཛག་放在第一位 ཙུ་བའི་ཁི་ཡན་根本
利益 འགལ་བ་违背 སྐབས་འཕྲུལ་及时 ཡུལ་
གོམས་གཤིས་ལུགས་风俗习惯 ཆོས་དད་宗教信仰
བརྩི་འཛག་བྱེད་尊重 འགན་སྲུང་保证 དབར་之间
གནད་པ་不利于、有损于 ཞབས་འདིགས་ལུ་ཡུལ་服
务对象

འགྲེལ་བཤད། 语法注解

一、连词 གལ་སྲིད་……ན་ 表示“假如”、
“如果”的意思。

1. གལ་སྲིད་ཕྱིད་རང་ཕྱི་མཁས་ན། ང་ཡང་འགྲོ་གི་ཡིན།

如果你去的话，我也要去。

2. གལ་སྲིད་ཉེ་མ་རྒྱུ་ན། གང་བྱིད་གི་མ་ཟིང།

假如买不到，也没有关系。

3. གལ་སྲིད་ང་སང་ཞོགས་སློབས་མ་བྱུང་ན། དགོངས་པ་

ཞིག་བྱ་རྒྱུ་རྒྱས་གནང་།

假如我明天早晨没有来，请替我请个假。

二、连词 བྱིན་ 表示“只要……凡是……”的意思。

1. སློབ་སྦྱང་དུར་བརྩན་བྱས་བྱིན་ཏན་ཏན་ཡར་རྒྱས་ཡོང་གི་
ཟིང།

只要努力学习，一定会有进步。

2. མི་དམངས་ལ་ཕན་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་ཡིན་བྱིན་ངེས་པར་

དུ་དུར་བརྩན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས།

凡是对人民有益的事，一定要积极地去
做。

3. རྒྱལ་ཁབ་གི་ལས་བྱིད་པ་ཞིག་ཡིན་བྱིན་མི་དམངས་ལ་……

ཞབས་འདེགས་ཡག་པོ་བྱ་དགོས་ཟིང།

只要是国家干部，就必须为人民服务。

三、因果关系的关联词 **དེར་བརྟེན་** 表示“因为……所以……”的意思。

1. བཟ་གིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དུར་བཅོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
དེར་བཅོན་སྒྲུབ་མ་འབྲས་ཡག་དུ་ཕྱིན་འདུག
因为扎西努力学习，所以成绩好起了。
2. དེ་རིང་གནམ་གཤིས་ཡག་པོ་འདུག དེར་བཅོན་ཁང་
འཁུད་བྱུག་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད།
因为今天天气好，所以准备去洗衣服。
3. འདི་ལོ་ལོ་ལོགས་བྱུང་བ་རེད། དེར་བཅོན་མང་ཚོགས་
ཀྱི་འཚེ་བ་ལོགས་སུ་ཕྱིན་འདུག
今年因为丰收，所以群众生活提高了。

2. རྒྱ་སྐད་གནམ་གཤིས་ཡག་པོ་འདུག དེས་བརྟེན་ཁང་
འཁུང་བྱས་ཏུ་འགྲོ་ཆིས་ཡོད།
因为今天天气好，所以准备去洗衣服。

3. འདི་ལ་ལ་ལེགས་ལུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་མང་ཚོགས་
 གྱི་འཚ་བ་ལེགས་སུ་བྱིན་འདུག
 今年因为丰收，所以群众生活提高了。

练习

把下列句子译成汉语:

- (1) གལ་མེད་དེ་རིང་ལས་ཀ་མེད་ན་ང་ནང་ལ་ལོག་།
ཞི་ཡིན།
- (2) གལ་མེད་མེད་རང་ལ་ཐུག་ལས་མེད་ན་ངའི་ནང་

ལ་མེབས་ཨང་།

- (3) གལ་མྱིང་དེ་རིང་ཚོགས་འདུ་མ་འཚོགས་ན་མང་
ཉིན་འཚོག་གི་རེད།
- (4) རིམ་རྒྱུ་ལ་ཆར་བ་བབས་བ་རེད། དེར་བརྟེན་
གཙང་ཆ་མེད་ཕྱིན་འདུག
- (5) འཕྲུལ་ལས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་
མར་ལོང་ཆག་འདུག
- (6) སྤྱི་པའི་རྒྱ་ནོར་ཡིན་ཕྱིན་ཅུང་ཚོས་གཏོང་རྒྱ་.....
མེད།
- (7) བྱིད་རང་གིས་མི་དམངས་ལ་ཕན་པའི་ལས་ ༡.....
བྱས་ཕྱིན་མི་དམངས་ཀྱིས་བྱིད་རང་བརྟེན་གྱི་མ་.....
རེད།

སྒྲིབ་ཆན་གཉིས་པ། རྩོམ་པའི་རྒྱལ་

བསྐལ་མི་པོ་རྒྱུ་།

ངའི་མིང་ལ་དག་འདུལ་རྒྱུ་ཡིད་། རྩོམ་པའི་གཞིས་
ཀ་རྩེ་ས་ཁུལ་ལ་ཡིན། བྱང་ལ་མི་བཞི་ཡིད། དེ་སྤྱི་ཚང་མ་
བྱན་གཡོག་གི་རྩལ་ཡིན། ང་ཚོ་ནང་མི་ཚང་མ་ལོ་གཅིག་དུས་
བཞི་མངའ་བདག་གི་བྱན་གཡོག་ཁོ་ན་རྒྱལ་ས་ནས་སྤྱད་དགོས་པ་
ལས་རང་ལུས་རང་དབང་གཏུན་ནས་མེད།

ལོ་གཅིག་སྟོན་ཁ་བཅས་མ་རྒྱལ་པའི་སྤྱབས་ལ་ངའི་པ་
ལ་ན་ནས་མངའ་བདག་གི་ཁུ་ལག་རྒྱལ་པར་འགྲོ་མ་རྒྱུ་པ་རེད།
དེར་བརྟེན་བན་ཤིང་སྤྱལ་རལ་བྱས་པ་རེད་ཅེས་མངའ་བདག་.....
གིས་ཉིས་མེད་ཉིས་འདྲགས་བྱས་ནས་ཉིས་རྒྱུང་རྒྱལ་པོ་བཏང་ཉི་
བསད་སྤང་། པ་ལ་བསད་པའི་རྩིས་སྤྱི་མངའ་བདག་གིས་ངའི་
ཨ་མ་དང་གཅེན་པོ་གཉིས་ལ་བཅན་ཤིང་གིས་ཁུལ་བསྐྱལ་པ་མ་
ཟད། གཤེ་གཤེ་དང་ཉིས་རྒྱུང་གྲངས་མེད་བཏང་པ་རེད།
གཅེན་པོ་ཉིས་རྒྱུང་བཟོད་ཐངས་བྲལ་ནས་བྲོས་ཅིས་བྱས་པ་རེད།

གནས་ཚུལ་དེ་མངའ་བདག་གིས་ཤེས་ནས་རྟ་ལྷག་བཏང་བའི་……
འོག་ལ་གཅིན་པོ་ཆེ་ཟིན་མ་སོང་། དེའི་རྒྱན་གྱིས་ཨ་མའང་
རྒྱང་གིས་གྲོངས་སོང་།

བ་ཕ་དང་། ཨ་མ། གཅིན་པོ་བཅས་གྲོངས་ཆར་
བའི་རྗེས་སུ་ང་མངའ་བདག་གི་རྟ་གཡོག་རྒྱགས་ནས་སྤྲོད་དགོས་
བྱུང་། ཐོངས་གཅིག་མངའ་བདག་གིས་རྟ་ལ་མཆན་ལྟ་རྒྱར་མི་
འདུག་ཅེས་གསེག་གསེག་བཏང་བ་མ་ཟད། ཉེས་རྒྱང་ཆད་མེད་
བཏང་བྱུང་། ངས་དེ་སྤྲོ་སྤྲོག་བསལ་མ་བརྟེན་སེམས་ལ་
བརྟན་པོར་བཅངས་ཏེ་མཐུན་སྦྱོར་དང་། ལྷག་པོ། ཤེས་རིག་
ལྡན་པ་བཅས་ཀྱི་པོད་ལྗོངས་གསར་བ་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་ཆེད་རང་
གི་བྱས་ཀྱགས་ཡོད་ཆད་ལགས་སྦྱིས་སུ་འབུལ་གྱི་ཡིན།

第二课 不忘昔日苦

我叫扎堆，是日喀则地区的人，家中有四口人。过去我们都是农奴，我们全家一年四季给农奴主当奴隶，没有人身自由。

有一年秋收时，我爸爸因病没有去给领主支差，领主硬说有意顶着不干，就一顿毒

打打死了爸爸。爸爸死后领主强迫我妈妈和哥哥给他支差，又打又骂。哥哥无法忍受这种痛苦，准备逃跑，此事被领主发现后，哥哥在皮鞭下离开了我们。由于这个原因，妈妈也气死了。

父母和哥哥去世以后，我给领主喂马。有一次领主借口说夜里没有喂马，又打骂了一顿。我牢记过去的苦，为建设团结、富裕、文明的新西藏，贡献自己的全部力量。

ཆིག་གསར། 生词

ཐུག་བཟུལ་ 苦 མི་བརྗེད་ 不忘 སྤྱི་ལུ་ 出生地
 རང་ལུས་རང་དབང་ 人身自由 དུས་བཞི་ 四季 བཅས་
 མ་ལྷག་ 收割 ལྷ་ལག་ལྷག་ 支差 ཉེས་མེད་ཉེས་
 འདྲགས་ 陷害 ཉེས་རྒྱུ་རྒྱག་པ་ 毒打 བཅན་གཤེད་ 强
 迫 ཁྲལ་བསྐྱལ་ 派差 བཟོད་ཐབས་བྲལ་ 无法忍受
 ཉ་ལྷག་བཏང་ 打皮鞭 ཆེ་ཐིན་མ་སང་ 去世 རྒྱུད་གིས་
 བྱངས་ 气死 ཉ་གཡོག་ལྷགས་ 喂马 མཆན་ཉྩ་ཉྩ་ 夜

འགྲེལ་བཤད། 语法注解

一、转折词…… ལས་ 表示“只能……而不能……”的意思。

1. མེས་མ་ཁུང་ངང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་པ་ལས་སྒྲོབས་པ་བྱེད་མི་ཅུང་།

只能虚心学习，不能骄傲自满。

2. ཏང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་བསྟུང་དགོས་པ་ལས་གཏོང་བཞིག་ཅུང་།

党的纪律只能遵守，而不能破坏。

二、…… གཤམ་གྱལ་ 要加在现在时动词之后，构成过去，表示“无法……”的意思。

1. སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་གཤམ་གྱལ།

无法学习。

2. མི་གི་འབྲི་ཁ་ས་གཤམ་གྱལ།

无法写字。

ཤུའམ་མཁོ་གྲྭ་ རྒྱུ་མཁོ་

把下列句子译成藏语：

(1) 上课时只能认真听讲，而不能讲话。

(2) 工作只能认真，而不能马马虎虎。

(3) 上班只能按时到，而不能迟到。

(4) 早晨只能早点起床，而不能睡懒觉。

(5) 平时不努力学习，就无法提高学习成绩。

(6) 不打击反革命分子，人民就没有办法过安定生活。

(7) 平时不多说藏话，就没有办法学好藏语。

(8) 没有党的英明领导，中国人民就无法得到幸福。

མོ་བ་མཆན་གསུམ་ལ། མོ་མཐུན་ཀྱང་མི་རྟེ།

1940 ལོའི་ཟླ་ 7 པར་དང་། སྤྱི་ལོ་འཇུག་པ་ཀྱིས་ མོ་...

མཐུན་ཀྱང་མི་རྟེ་རི་ལ་སྐལ་བ་རྒྱལ་པར་བཏང་བ་རེད། མོ་

མཐུན་ཀྱང་མི་རྟེ་ཡིས་ཉ་ཅང་དགའ་བོའི་ངང་ནས་ “ངས་གསར་
བརྩེ་དོན་དུ་སྐལ་བ་ཡག་པོ་རྒྱལ་གྱི་ཡིན་” ཞེས་བཤད་པ་ རེད།

ཉིན་ཞིག་གི་མཆན་མོར་དཀ་ཆར་བབས་པ་རེད། མོ་

མཐུན་ཀྱང་མི་རྟེ་ཡིས་ལས་སང་ཡར་ལངས་ཏེ་རྒྱལ་མ་ བྱིར་ནས་

དཀྱུགས་སྐྱོངས་གཅིག་ལ་རི་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་ཉི་མོ་སྐལ་ དྲོད་ལ་རྒྱ་...

སྤྱི་ལོ་ཡོད་མེད་བཏག་དཔུང་ཞིབ་ཐུགས་པ་རེད། ཆར་བ་

མཆན་དང་བབས་རུང་། མོ་མཐུན་ཀྱང་མི་རྟེ་ཡིས་སྐལ་དྲོད་

དང་ཁ་མ་བྲལ་བར་རྒྱང་ནས་བསྐྱོད་པ་རེད། ཉིན་གཉིས་པར་

མོ་མཐུན་ཆོ་དང་མཉམ་དུ་རི་ལ་གོང་གཙང་པར་འདྲ་འདྲ་བྱིན་
པ་རེད།

མོ་མཐུན་ཀྱང་མི་རྟེ་ཡིས་དེ་འདྲ་བུས་དེ་མོ་གཅིག་.....

མེས་གཅིག་ངང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དོན་དུ་ལས་དོན་རྒྱལ་གྱི་

第三课 张思德同志

一九四〇年七月，党组织叫张思德同志到山里去烧炭。张思德同志很高兴，他说：“为革命一定要烧出好炭来”。

有一天夜里，下起了大雨。张思德同志连忙起身，拿起铁铲，一口气跑上山去，仔细查看炭窑。雨下了一夜，张思德同志在窑上也守了一夜。第二天，他又和同志们一起在山上砍柴。

张思德同志就是这样全心全意为人民的利益工作的。

ཨོ་པ་ཨོ་ 生 词

ཨོ་པ་ཨོ་	烧炭	ཨོ་ཨོ་ཨོ་	下大雨	ཨོ་ཨོ་
ཨོ་ཨོ་ཨོ་	一口气	ཨོ་ཨོ་	炭窑	ཨོ་ཨོ་ཨོ་
ཨོ་	查看、调查	ཨོ་ཨོ་	仔细	

འགྲེལ་བཤད། 语法注解

一、虚词 ཅུང་ 用在动词后面表示转折关系，相当于汉语的“但是”、“然而”的意思，例如：

1. ཆར་པ་མཚན་གང་བལས་ཅུང་། གློ་མཐུན་ཁྱང་སི་ཏེ་
མིས་སྐལ་དྲང་དང་ཁ་མ་བྲལ་བར་སྐྱང་ནས་བཟུང་པ་.....
རེད།

雨下了一夜，张思德同志在密上也守了一夜。

2. བནས་ལུགས་མང་པོ་བཤད་ཅུང་། ཁོང་གིས་ཉན་གྱི་མི་
འདུག

讲了很多道理，但他还是不听。

3. ཁོང་གིས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་ཉན་.....
ཅུང་། ད་དུང་གསལ་པོ་གོ་མ་བྱུང་།

他讲的话虽然很注意听，但还是听不清楚。

ཐུང་ཆན། 练 习

1、把下列句子译成汉语：

- (1) བོད་སྐད་སློབ་སྦྱང་ག་ཚོད་བྱས་ཏུང་། རྒྱ་ནང་
བོད་སྦྱང་མང་ཚུལ་མ་བཟང་ན་ངེས་ཀྱི་མ་རེད།
- (2) སློབ་སྦྱང་ཐོག་དཀའ་ངལ་ལྡན་ཏུང་། ཡིད་ཐང་
ཆད་ཀྱི་མི་འདུག།
- (3) ཇིག་ཀ་ཨང་སྐུམ་ཏུ་སོ་གཅིག་ལག་བཟུང་བྱས་ནི་
ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ལས་ཕྱིན་མེད་ཏུང་། ཡང་ཅི་
སྒྲིལ་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།
- (4) ཞེ་ཡང་བོད་ལ་སློབས་ནས་དུས་ཚོད་རིང་པོ་
སྤང་མེད་ཏུང་། བོད་སྐད་ཡག་པོ་ཤེས་ཀྱི་འདུག།
- (5) བཟོ་གྲུ་འདིར་བཟོ་བ་མང་པོ་མེད་ཏུང་། ཐོན་
ཕྱིད་ཀྱི་ལས་འགན་ཆད་ལས་བཟོལ་བ་བསྐྱུལ་ས་པ་
རེད།

2、学习造句：

ལམ་སང་ 马上、立刻

- (1) རྩིང་རང་རྒྱན་ལ་ཐེབས་ཡང་། ར་ལམ་སང་ཡང་
གི་ཡིན།
- (2) ལམ་སང་རྒྱལ་ཐུབ་པའི་ལམ་ཀ་ཡིན་ན། ཞག་
འགྲངས་ཐུ་བཞག་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད།
- (3) རྒྱལ་རྒྱལ་གི་ཐད་ལ་མ་ཤེས་པ་ཐུག་ན། ལམ་སང་
མི་བཞག་ལ་རྒྱད་ཆ་འདྲི་དགོས་རེད།

སྒྲིབ་ཆན་བཞི་པ། བོད་ལ་ཐེབས་ བའི་ལམ་ཏུ།

རྒྱུང་གོ་མི་དམངས་པཅིངས་འཁོལ་དམག་དེ་ལཱ་འདི་དམག
 རྒྱེ་བཙ་བརྒྱད་པའི་སྒོ་མཐུན་མང་པ་ཞིག་གིས་ཟི་སྒོན་ནས་བོད་...
 ལ་དམག་སྒྱུད་བྱེད་པའི་དམག་འཐབ་གྱི་འཚོ་བའི་སྒོར་གསུངས་...
 ཏུས་སྐབས་དེར་རྒྱན་ཏུ་གོད་ལས་ལ་ “དམག་མི་དམག་རྒྱུང་མི་...
 འདྲ། སྐལ་བའི་ཁུར་པོར་རྒྱ་མ་བདུན་ཅུ་ཡོད་” ཅེས་གོད་གྱི་
 ཡོད་པ་རེད། བཞོད་འཐབ་པ་ཙམ་རྒྱུ་མང་མང་ལ་ཁུར་པོ་སྒྱུད་པོ་
 དེ་འདྲ་ཁུར་ནས་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་མ་རྒྱལ་ཅུ་བཀལ་བ་དང་། ལ་ཁར་
 ལང་ཅན་དང་མྱེ་དགོ་སྒོ་ལ་བརྒྱབ་པ་རེད། དཀར་མཛེས་ལ་
 རྒྲིབས་རྗེས་གཞུང་ལམ་འཛུལ་ཚར་མེད་པའི་ཕྱག་ དེ་ལཱ་འདི་ལྟ་
 རྒྱུད་མེད་གཞུང་རིམ་བྱུང་དང་ཡོག་སྒྱུད་དམག་གིས་ཅན་གྱི་དམག་
 མིས་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཏུ་བྱགས་རྒྱན་རན་པ་བཙོས་...
 ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལྟ་སྒྱུད་འགོ་བཙུག་ཏུ་གསུམ་གྱིས་མི་
 རིགས་དབར་གྱི་འགལ་སྒྲིབ་དང་ཚུལ་དུ་བེད་སྒྱུད་དེ་གཏོར་.....

བཞིག་གི་བྱ་ངན་སྒྲ་ཆོག་སྒྲ་ལྟ་བུ་དམག་དཔུང་ལ་དཀའ་ངལ་
 དེ་བས་ཆེན་པོ་བཟོས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འག་
 ལ་དམག་དཔུང་གིས་《གྲིག་ཁྱིམ་སྒྲ་ཆོག་པོ་གསུམ་དང་དོ་སྒྲ་.....
 བྱེད་དགོས་པ་བརྒྱད་》པའི་སྒྲ་ནན་པོ་བྱས་པ་དང་། མི་རིགས་
 སྤྱི་ཚུལ་ལག་བརྟུང་ནན་ཏན་བྱས་པ་མ་ཟད་དེ་དྲུང་“བོད་སྤྱི་
 བྱེད་རྒྱལ་ས་གནས་ལ་དཀའ་ངལ་མི་བཟོ་བའི་”སྒྲ་གྱི་མཐོང་
 ལྷན་གྱི་འཆུལ་སྟོན་དེ་མེས་མ་ཐག་གཅིང་བཅད་ཀྱིས་ལག་ལེན་
 བརྟུང་བ་རེད། དཀར་མཛེས་ཕུ་སྐབས་གིག་རིང་སྐུལ་འདྲན་
 ཆེས་མ་ཐོན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འབྲུ་རིགས་བད་དེ་ཆད་བྱལ་བྱས་པ་
 རེད། དམག་དཔུང་གིས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཀྱི་བཏང་ནས་ཁང་བྱིའུ་
 དང་ཨ་བྲ་བཟུང་དགོས་བྱུང་ཡང་། བོད་རིགས་མི་དམངས་ལ་
 དཀའ་ངལ་བཟོ་གི་མེད་པ་རེད། དེ་ནས་ཕྱིན་རིང་མ་སོང་བར་
 མང་ལོག་སྤྱད་ཀྱི་བྲ་བས་ཁང་བྱིའུ་དང་ཨ་བྲ་ནི་ལྟའི་སྐུལ་པ་.....
 རེད་ཅེས་ཁག་བཞག་སྟེ་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་ལ་ཁྲོལ་གཏམ་.....
 བཏང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ཁང་བྱིའུ་དང་ཨ་བྲ་ཡང་ཟ་ལས་
 མེད་པར་སྟོབ་རལ་དང་སྟོ་ཆ་པོ་ཉལ་བཞག་ནས་སྟོ་གོ་ཆད་པ་.....
 བྱས་ཏེ་བྱ་སྤྱད་ངོ་མའི་ཐག་ནས་བོད་རིགས་མི་དམངས་ལ་བག་

第四课 进藏的路上

原中国人民解放军第十八军的许多同志回忆从四川进军的战斗生活时说，当年有句口头语：“是兵不是兵，身背七十斤”。指战员们就这样负重徒步，跨越大渡河，爬过了二郎山、折多山。到达甘孜后，因为公路尚未修通，又由于历代反动政府和反动军阀部队留给藏族人民的恶劣影响，少数上层反动头子利用这种民族隔阂和宗教信仰大搞各种破坏活动，给部队造成了更大困难。在这种情况下，部队不仅严格地遵守《三大纪律八项注意》和认真执行民族政策，还坚决执行了毛主席“进军西藏，不吃地方”的指示。在甘孜，有段时间运输跟不上，几乎到了断粮的程度，部队宁肯想办法捕捉麻雀和地老鼠充饥，也不给藏族群众增加负担。不久，一些反动喇嘛又借口麻雀、地老鼠是“神”，向解放军抗议。地老鼠、麻雀也不能吃了，部

队就挖灰灰菜、人参果度日，以实际行动给藏族人民留下了良好影响。

ཆིག་གསར། 生词

དམག་སྡེ་བྱེད་ 进军 སྒལ་པའི་ཁྲ་པ་ 背包
བཞོན་འཕགས་པ་ 指战员 ཀང་ཐང་ 徒步
ཁྱ་རང་ཁྱ་མི་རྒྱལ་ཁྱ་ 大渡河 ལ་ཨར་ལང་རྩན་ 二郎山
ཟླ་དགེ་ཁོ་ལ་ 折多山 དཀར་མཛེས་ 甘孜
ལྷག་སྡེ་སློང་གཞུང་ 反动政府 དམག་གེད་ཅན་ 军阀
བྱུག་རྒྱུན་ 影响 འགྲོ་གཙུག་ཏུ་གས་ 少数头子
འགལ་ཐུ་ 隔阂、矛盾 སྒྲུལ་འདྲེན་ 运输 ཆད་ 断
ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཁྱ་བཏང་ 想尽办法 ལང་བྱུང་ 麻雀
ཨ་མ་ 地老鼠 བྱ་པ་ 喇嘛 ལྷ་མི་སྒྲུལ་པ་ 神的化身
ཁག་བཞག་ 借口 སྒྲོལ་གཏམ་བཏང་ 抗议
སྒྲིབ་རལ་ 灰灰菜 ལྷ་གྲོ་ཆད་པ་ 充饥 བག་ཆགས་ 影响

འབྲེལ་བཞད། 语法注解

一、连词…… ཐོག་ 原是方位词，在并列关系复句里它接于前一分句谓语的动词后面，以启下的方式接引下一句，表示所并列的两个分句在意义上侧重前一分句，并常有连贯的意思，例如：

1. སློབ་སྦྱང་གི་ཆར་གཞི་ཅིང་བའི་ཐོག་ ཏུར་བཙོན་མ་བྱས་
ན་ཆར་མའི་ཇེས་ཟེན་བྱལ་གྱི་མ་རེད།

本来学习基础差，再加上不用功，跟不上大家。

2. དེ་རིང་གནམ་གཤིས་གང་བའི་ཐོག་ ལྷགས་པའང་ཆིན་པ་
ཀླག་གི་འདུག།

今天本来就天气冷，加上还刮大风。

二、连词 དེ་བཞིན་ 在句子中起并列关系作用，用于后一分句的句首，以承上的方式表示并列关系。

1. ཁོང་གིས་རང་འཁྱིའི་ལས་འགན་ཡག་པོ་བསྐྱབས་ཡོད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དཔྲན་ལ་རྟགས་རམ་ཡང་ཡག་པོ་བྱེད་

ཁྱིམ་ཡང་བཅོམ་ནས།

他不仅很好地完成了本职工作，还能帮助别人。

2. བཀྲ་ཤིས་བོད་ཡིག་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གྱི་
ཡིག་ཀྱང་ཡག་པོ་འདུག

扎西不但藏文好，汉文也不错。

སྒྲུབ་ཆེན། 练习

把下列句子译成汉语：

- (1) དུན་ཆོག་ས་སྤྱོད་ལས་ཡག་པོའི་ཐོག་ལས་ཀྱི་འདུག་
ཡག་པོ་འདུག

- (2) ང་རང་མ་གཞི་གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་མེད་པའི་ཐོག་
ད་ཅེས་ཡང་ཐེངས་གཅིག་ན་བྱུང་།

- (3) གློག་བརྟན་འདི་ནང་དོན་ཡག་པོ་ཡོད་པའི་ཐོག་
སྤྱི་ཅུལ་ཡང་ཡག་པོ་འདུག

- (4) དེ་རིང་ཉི་མ་སྤྱོད་པའི་ཐོག་ ལྷོ་པའང་མི་འདུག

- (5) ལཱ་འདིའི་ཐོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་འགན་བསྐྱབས་ཆར་བ་

དང་། དེ་བཞིན་ལ་ཐེམ་མའི་མོན་སྒྱུད་ལས་
འགན་ཡང་སྐྱབ་བཞིན་ཡོད།

- (6) བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲུག་མོན་སྒྱུད་ཡག་པོ་བྱང་བ་.....
དང་། དེ་བཞིན་ཞོར་ལས་མོན་སྒྱུད་ཀྱང་ཡག་
པོ་བྱང་ཡོད་པ་རེད།

- (7) རང་རྒྱུངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འཇུགས་སྐྱབ་གོང་.....
འཕེལ་ཚང་བ་དང་། དེ་བཞིན་རིག་གནས་འཕེལ་
ཁྱུས་ཀྱང་མཁྱེགས་པོ་ཚང་བ་རེད།

- (8) རང་འབྲིའི་ལས་འགན་ཡག་པོ་བསྐྱབ་དགོས་པ་...
དང་། དེ་བཞིན་ལས་དོན་གཞན་དག་ཀྱང་ཡག་
པོ་བསྐྱབ་དགོས།

丑 寅 卯 辰 巳 午 未 申 酉 戌 亥 子 丑 寅 卯 辰 巳 午 未 申 酉 戌 亥 子

ག གཤམ་ཁྱེད་ལགས། ཁྱེད་རང་མཛུགས་བ་དང་རྒྱལ་ཁ་ལྷན་
ལྷན་དང་ཤམ་གྱི་བས་ལྷན་ལམས་ཡོད།

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ३ ॥ १२ ॥ ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ག བད་མོ་འཁྲུང་ཞི་ཡོད། རམ་གསལ་པོ་འཁྲུང་།
དེ་མིང་ར་མཁུ་ཡོད། ལ་མཁུ་ནས་འོག་ཡོང་མ་མཁུ་ཡོད།

[illegible]

第五课 植树造林

甲、央吉啦！你准备镐和铁锹要到哪儿去？

乙、明天是3月12日，是植树造林的时间，你们单位的同志们不去植树吗？

甲、是否接到通知，我还不清楚，我今天外出刚回来。

乙、你不知道，肯定来了通知。昨天拉萨市委召集各单位的领导同志布置了任务，你们一部分自治区直属机关的任务是砍树苗、运树苗以及管理树木。我们系统的任务就是挖树坑和种树。明天每人平均种十棵树。

甲、那我一定去。植树造林是一件大好事，如果只砍树而不种树的话，森林复盖面积越来越小，对于气候的变化，人类的健康和农牧业都有严重影响。

乙、的确是这样，我们必须多考虑祖国未来的建设。

ཆིག་གསར། 生 词

ཤིང་འདུགས་ནགས་བཟོ་ 植树造林 ག་སྒྲིག་ 准备
 བད་ཐོ་通知 སྒྲིང་ཆོགས་བྱས་ 召集 ལས་བཞོས་བརྒྱུ་ 分
 配任务 བད་གཏོགས་ལས་ཁུངས་ 直属机关 ལྷང་སྒྲན་ 树
 苗 གཅོད་ 砍 དཔོར་ 运 ལྷང་ཁུང་འདུ་ 挖树坑
 འདེབས་ 种 ཆ་སྟོམས་ 平均 འགྱུར་ལྡོག་ 变化
 མིའི་སྤྱུ་ 人类 བདེ་ཐང་ 健康 ཆབས་ཆེན་ 严重
 མ་འོངས་པ་ 未来

འགྲེལ་བཤད། 语法注解

一、ནི་表示强调语气，附在词语后面起使语气“突出”或“强调”的作用。如：

1. མའོ་གུའུ་ཞི་ནི་ང་ཚའི་ཆབས་ཆེན་གྱི་གཙོ་འཛིན་རེད།
毛主席是我们的伟大领袖。
2. ཀྲུང་གོ་ནི་འཛམ་གླིང་གོ་མི་གངས་མང་ཤོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་
ཅིག་རེད།

中国是世界上人口最多的国家。

3. མི་དམངས་ནི་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་གི་བདག་པོ་རེད།

人民是我们国家的主人。

二、…… མ་གཏོགས་ 在句中表示“除了……”，“只有……”的意思。如：

1. བགྲ་གིས་མ་གཏོགས་ཆང་མ་འཛོམས་བཞུག།

除了扎西其余都到齐了。

2. ངལ་གསེར་དེ་རིང་མ་གཏོགས་ཡོད་པ་མ་རེད།

只有今天一天休息。

3. ངས་ཁྱེད་རང་མ་གཏོགས་ང་གིས་ཀྱི་མི་འདུག།

我只认识你一个人。

སྒྲུབ་ཆན། 练 习

把下列句子译成藏语：

(1) 我们是人民群众的服务员。

(2) 工人阶级是领导阶级。

(3) 我们的国家是社会主义的国家。

(4) 我们的人民是勤劳勇敢的人民。

(5) 今天的幸福生活是在党的领导之下得来的。

- (6) 除了小张其他人都去劳动。
- (7) 除了我还要去别人吗？
- (8) 我们只有半天的休息。
- (9) 只有社会主义才能救中国。
- (10) 刚才他说的我只听懂了几句。

སྒྲིབ་ཆེན་བྱུག་པ། ཁྱེད་ཀྱི་མཐོ་ཀླུ་ཞི་རེད།

1948 ལོའི་ཟླ་ 5 པར་གྲོང་ཚོ་གི་འི་ཤེ་སྐོང་ལ་རམ་
 ཅུ་པ་པོའི་དམག་ཅས་གོན་པའི་སྒོ་མཐུན་ཁ་གསལ་གིག་འབྱུང་.....
 ཞིང་། ཁྱེད་ཚོས་དགའ་ཚེར་ཆེན་པོའི་ངང་ལྷལ་མི་ཚོར་ “དང
 གུང་དབྱང་དང་མཐོ་ཀླུ་ཞི་ཐེབས་ཀྱི་རེད་” ཅེས་བཤད་པ་རེད།
 གཏམ་བཟང་དེ་སྒོག་འབྲུག་པ་ཉུང་གྲོང་ཚོ་ཡོངས་ལ་བྱུང་ནས་...
 ཁྱེད་ཚོའི་ནང་དེ་འབྲལ་དགའ་སྒྲིས་ཁིངས།

གད་པོ་ཞིག་གིས་མཐོ་ཀླུ་ཞི་ཁྱེད་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་...
 ཏུ་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་གེས་ནས་དགའ་བག་ཆོད་པ་རེད། ཁྱེད་
 གིས་པར་མཆམས་མེད་པར་ནང་གི་བྱུང་མཐུན་དང་ཁང་པའི་ཕྱི་
 བར་དུ་བྱེལ་འཆལ་ཆེན་པོས་བརྒྱ་གསལ་བཟུང་པ་དང་། གུང་
 གི་ཐེབས་ཞལ་གོག་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་ལམ་སང་འདག་པ་བརྒྱས་
 ཉི་འདག་ཞལ་བཏང་པ་རེད། མཐོ་ཀླུ་ཞི་ག་དུས་ཐེབས་ཡོང
 བསམ་ནས་ཆད་པོས་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱིན་དུ་དགའ་ཚེར་ཆེན་པོས་...
 བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་སྒོ་མཐུན་སྒྲིན་

འགྲེལ་ཅམ་ཞིག་འཇུག་དཔུང་ཞིང་ཐང་ག་དྲོད་པོའི་སྒྲིབ་ས་.....
རྒྱུ་ཡེབས་ཏེ་རྒྱ་འཇམ་པོས་ཤད་པོར་“ཐིགས་པ་མ་བརྒྱུལ་”
ན་འགྲིག་གི་རེད། དཀར་ལམ་འདྲི་འབྲུག་ཕྱི་ཁར་པར་
བཅོ་བཙས་བྱེད་དགོས་མ་རེད་” ཅེས་གསུངས་པ་རེད།

ཤད་པོས་ཀྱང་ཁ་ཚར་ཚར་བར་“ཨ་ཅི། རྒྱ་མཐུན་
བྱིད་རང་གར་གསུང་གི་ཡོད། ཁར་པ་གོས་རྒྱལ་འདི་བཅོ་ཅམ
མ་བུས་ན། མཐོ་ཀླུ་ཞི་བཞུགས་པོ་གི་མ་རེད་” ཅེས་ལན་སྟག་
པ་རེད།

“ལུལ་མི་ནམས་ཤྲོད་ཉན་སར་མཐོ་ཀླུ་ཞིའང་ཤྲོད་”
ཉན་གྱི་རེད་” ཅེས་རྒྱ་མཐུན་དེས་ནན་ཏན་ངང་བཤད་པ་རེད།

ཤད་ཆ་དེ་གོ་ནས་ཤད་པོའི་ཐེམས་ལ་རྒྱ་མཐུན་འདིས་
མཐོ་ཀླུ་ཞིའི་སྐར་གྱི་བནས་རྒྱལ་གིས་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ་བསམ་.....
ནས་“མཐོ་ཀླུ་ཞི་ག་དུས་ཡེབས་གྱི་རེད་དམ་” ཞེས་དྲིས།

“སྤྱིམས་བྲལས་ཡོད་གྱི་རེད་” ཅེས་རྒྱ་མཐུན་དེས་ཤད་
ཆ་བཤད་ཚར་མ་ཚར་ལ་ཤད་པོའི་ལག་ནས་ཅང་ཅེ་རྒྱར་བྲངས་
ཏེ་ལས་ཀ་བུས་པ་རེད། བྱ་ཕྱག་དམག་གིས་ལུལ་མི་ནམས་ལ་
ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱས་བྱེད་པ་དེ་མཐོང་དགོན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་མིན་

སྐབས་ཀྱང་པོས་ཀྱང་ཁྱ་ཚུགས་མ་བྱས་པར་སྐབས་དེ་དང་བསྐྱེན
ནས་ཅོག་ཅོག་དུ་ཐ་མག་གང་མག་འཐོན་གྱིན་བསྐྱེད་པ་རེད།

ཁྱོ་མཐུན་བགྱེས་པོ་དེའི་གཞུགས་སྡོམས་ཀྱང་པོ་ལས་
ཆེ་བར་བརྟེན། ཀྱང་པོས་རྒྱལ་བ་ཀྱི་མོག་འཛུགས་ན་མ་གཏོར་
སྐྱབ་མི་ཐུབ་པའི་སར་ཁོང་གིས་ཐད་ཀར་ལག་པ་བརྒྱངས་ན་.....
སྐྱབ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འདག་པ་ཡུད་ཅམ་བྱགས་པའི་རིང་
དུ་ཁྱོ་མཐུན་དེའི་ལུས་པོ་ཡོངས་ལ་འདག་པ་ཐོར་ཡོད་པ་རེད།
ཁོང་གིས་གོན་པའི་དུག་ལོག་ནི་མ་གཞི་རམ་རྒྱལ་པའི་གོས་རྒྱུང་
པ་ཡིན་ཡང་། ཀྱང་པོའི་མེམས་གྱིས་མ་བཟོད་པར་བསྐྱེན་བཞིག་
དང་ཞུགས་ནས་“ཁྱིད་རང་ང་ནུང་རྒྱར་ལག་པ་བདེ་པོ་མི་འདུག
དེ་ལས་ངས་བྱས་གོ” ཞེས་བཤད་པས། ཁྱོ་མཐུན་དེས་མེམས་
རྒྱང་རང་“ངས་ལག་པོ་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཁྱིད་རང་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
གི་ཡིན” ཞེས་བཤད་ནས་ཁྱ་མཐུད་ལས་ཀ་བྱས་པ་རེད། ཀྱང་
པོས་ཅང་ཅ་ཀ་ཞུན་ཞིག་ལེན་དགོས་ཡུང་སྟེ་ཁོང་གཉིས་པོས་.....
གཞིགས་གཉིས་ནས་ལས་ཀ་བྱས་དེ་བསྐྱེད་པ་རེད།

ཡུད་ཅམ་སྤང་རྗེས་ཀྱང་པོ་བཟོད་སྐྱམ་མ་བྱལ་པར་.....
“ཁྱོ་མཐུན་ལགས། ཁྱིད་རང་གིས་བྱས་ན་མཐོ་ཡུའུ་ཞི་ད་ལྟ་

ས་ཆ་གང་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད་དམ། བྱིད་རང་གིས་མཐོ་ཀླུ་
 ཞི་མཇལ་ཚུང་ངམ་” ཞེས་དྲིས་པས། གོ་མཐུན་དེས་ཀྱང་པོར་
 ཞིབ་ཕྱ་ལྟ་བཞིན་བུམས་པ་རྩེ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་གད་མོ་ཤོར་བ་...
 རེད། འཇུག་མདངས་དེ་ནི་བུམས་པ་རྩེ་ལྷན་པ་དང་། མི་སེམས་
 འགྲུགས་སྤུལ་པ་ཞིག་ཡིད། དེ་དུས་མི་ཞིག་ཡོང་ནས་ “བྱིད་
 རང་དང་མཉམ་དུ་འདག་ཞལ་གཏོང་མཁན་དེ་བྱིད་རང་གིས་ཉིན་
 མཆན་ཀྱན་དུ་བྱན་པའི་མགོན་སྤྱུལ་ས་ཆེན་པོ་མཐོ་ཀླུ་ཞི་རེད་”
 ཅེས་ཀྱང་པོར་བཤད་པ་རེད། ཀྱང་པོས་སྐད་ཆ་དེ་ཐོས་པ་དང་
 ལམ་སང་མཐོ་ཀླུ་ཞིའི་ཕྱག་གཉིས་ནས་དམ་པོར་འཇུག་གིང་།
 ལྷན་རིང་མཐོ་ཀླུ་ཞིར་ལྟ་བཞིན་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་ཐག་ཆོད་
 དེ་སྐད་ཆ་འདྲ་ཐོན་གྱི་མེད་པ་རེད།

第六课 他就是毛主席

一九四八年五月，西柏坡村里来了几位
 身穿粗布军装的同志，他们激动地告诉老乡：
 “党中央、毛主席要来了！”这喜讯闪电般地
 传遍了全村，村子里立刻欢腾起来了。

一位老大伯知道毛主席要住在他家里，高兴极了。他不停地在房前房后，屋里屋外忙着收拾，一看墙上的泥有的脱落了，就立即动手和泥、抹墙。毛主席什么时候能来呢？老大伯一边干活，一边兴奋地想着。就在这个时候，有个老同志微笑着健步走来，和蔼地对老大伯说：“房子不漏水就可以，别这样费力修补了。”

老大伯也笑着回答：“看你这个同志，这破房子不补补抹抹，怎能让毛主席住呢？”

“老乡能住，毛主席也能住。”那位同志认真地说。

老大伯听了心想，这位同志准知道毛主席的消息，就问：“毛主席几时能来？”

“就要来了。”这位同志的话音未落，已经从大伯手里拿过泥抹子干起活来。子弟兵帮老乡干活不是稀罕事，所以老大伯也不推辞，趁空蹲下来吸袋烟。

这位同志身材比老大伯高得多，大伯踩板凳才够得上的地方，他在地上一伸手就够上了。抹了一个时辰，这位同志溅得满身泥

点子。虽然他穿着很旧的粗布衣服，但是大伯看着也觉得过意不去，就半开玩笑地说：“你不如我干得利索，还是让我来吧。”“我干得不好，正要向你学一学呢！”这位同志谦虚地说，又继续干了下去。大伯只得另拿一把泥抹子，两个人一左一右地干了起来。

过了一会儿，老大伯又忍不住问了起来：“同志你说毛主席现在在什么地方？你见过毛主席吗？”这位同志端详着老大伯，和蔼地笑了，笑得那样慈祥，那样感人。这时有人进来告诉大伯，和他一起抹墙的就是他日夜想念的大救星毛主席！老大伯一听，连忙紧紧地握住毛主席的双手，久久地凝视着毛主席，激动得说不出话来。

ཆིག་གསར། 生 词

རས་རྩལ་པ་ 粗布 ཡུལ་མི་ 老乡 གཏམ་བཟང་ 喜讯
སྒྲག་འབྱུགས་ 闪电 ཁྱབ་ 传遍 དགའ་སྤྱོད་ཁིངས་ 欢腾
གད་པ་ 老大伯 བར་མཆམས་མེད་པ་ 不停地 ཁྱབ་མཐུན་ 前

后 壁·里外 墙 泥·脱落
 泥·和泥 抹·墙 笑·
 健·壮 漏·水
 笑·着 破· 能·住（敬）
 能·住 稀·罕、少·见 趁·空
 蹲· 烟·袋
 身·材 够·上 抹·泥
 溅· 过·意·不·去 半·开·玩笑
 利·索 泥·抹·子
 一·左·一·右 和·
 笑·容 感·人
 大·救·星

语法注解

一、……**ཆར་མ་ཆར་ལ་** 加在过去时动词后，表示“即将”“快要”“还没有”的意思，如：

1. ང་ཁ་ལག་བཟོས་ཚར་མ་ཚར་ལ་ལས་ཁུངས་གྲོ་ལོང་།
我快要做完饭时下班了。
2. ང་སྒྱུང་ཆན་བཟོས་ཚར་མ་ཚར་ལ་འཛིན་བྱ་གྲོ་ལོང་།
我还没有做完作业就下课了。
3. གྲོག་བརྟན་འགོ་ཚུགས་མ་ཚུགས་ལ་ང་གཞི་ནས་སྒྲིབས་་་་་་
བྱང་།
电影即将开演时我才到。

二、过去时动词词尾བ་或བ་后加དང་表示

“刚……就……”的意思，如：

1. ཉིན་ལྟར་ནམ་གསལ་བ་དང་ང་ལངས་ཀྱི་ཡིད།
每天天一亮我就起床。
2. གསར་འགྱུར་དེ་གོ་བ་དང་ང་ཡང་བ་ཡིན།
我刚听到这个消息就来了。
3. ང་ལས་ཀ་ཚར་བ་དང་ཡང་གི་ཡིན།
我做完工作就去。

སྒྱུང་ཆན། 练 习

把下列句子译成汉语：

- (1) ད་ནང་ང་ནང་ནས་ཕྱིན་ཚར་མ་ཚར་ལ་ཆར་བ་་་་་་

བཅས་སང་།

- (2) ལདི་ལོ་ཞིང་ཁ་བདེ་བ་ཚར་མ་ཚར་ལ་ཐན་པ་རྟག་
ཅམ་བཞུན་སང་།
- (3) རྒྱལ་ལོག་བཀྲུས་ནས་སྐམ་མ་སྐམ་ལ་ཁྱུར་ཏི་རྒྱལ་
དགོས།
- (4) དེ་རིང་ལས་ཁྱེད་ས་ཁྱོལ་བ་དང་ངའི་ནང་ལ་ཐེབས
ཡང་།
- (5) ཞོགས་པ་ཆུ་ཚོད་རྒྱལ་པར་ཐེབས་པ་དང་ལྷས་་་་
རྩལ་རྩེ་བར་འགྲོ་གི་ཡོད།
- (6) ཚོང་ཁང་གི་སྒྲིལ་བ་དང་ཉ་མུ་རྒྱལ་པར་འགྲོ་གི་
ཡོན།
- (7) གནམ་ཕྱུ་ལི་ཤ་མེ་ཉ་ཐུབ་པ་དང་ཐོན་རྩིས་ཡོད།
- (8) བྱིད་རང་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཟེར་གོ་བ་དང་དགའ་
པོ་བྱུང་།

སྒྲུབ་ཆེན་པདུན་པ། ཆེ་པོ་རྟ་ལ།

འཇམ་མིང་དུ་སྒྲུབ་ཐུགས་ཆེ་པའི་ཚེ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་དུ་
 ལ་ནི་པོད་རང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཁྱིམ་ལྟེ་པ་ལྟེ་སའི་རྣམ་བྱུང་གི
 རི་ལྟོང་དུ་བཞེངས་ཡོད། སྒྲུབ་དེ་གནང་པའི་དུས་རབས་པདུན
 པར་ཆོས་རྒྱལ་སྒྲུབ་པཅན་གྲུལ་པའི་དུས་ལྟེ་བཞེངས་པ་རེད།
 གྱི་མ་ 1645 པར་དུ་ལའི་ཁྲ་མ་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་པོ་ལ་གཞི
 རྒྱ་ཆེ་དུ་བཏང་ཞིང་ཉམས་གཙང་གནང་བ་དང་། དེ་རྒྱུ་དུ་ལའི
 ཁྲ་མ་སྒྲུབ་པའི་རིམ་ཕྱོགས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཆེར་བཏང་ནས་ཆེ་པོ་དུ་
 ལའི་ད་ལྟའི་གཞི་རྒྱ་ཆེན་ཆེན་པོ་འདི་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནི་དེ་ལྟའི་
 པོད་ས་གནས་ཀྱི་ཞིང་བྲན་བདག་སྤེལ་ཆོས་སྒྲུབ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་
 གནས་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ནང་དུ་གཟིམ་ཆུང་དང་། ཆོས་ས་
 ཆེན། གསེར་གཏུང་། གཙུག་ལག་ཁང་། བྱམས་ར་སྐགས་
 ཡོད། སྒྲུབ་དེའི་བརྗོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ནི་དམར་པོ་འདི་ཆར་
 རྒྱལ་ལ་གཞིགས་དེ་བཞེངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེར་སྒྲིག་ཅིགས་
 བཅུ་གསུམ་ལྟན་ལ་མཐོ་ཆད་ཀྱི་ཁྱིམ་བྱུང་དང་བཅུ་ལྟེ་ཅམ་ ཡོད་

པ་དང་། གར་རྒྱལ་པར་གྱི་ཞེང་ཅད་ལ་སྤྱི་ཁྱིམ་ལྟ་བུ་གྲུག་ཅ
ཅམ་ཡོད།

ཕོ་བྲང་གི་ནང་དུ་ཁྱོན་སྡེམ་གསེར་གདུང་བརྒྱད་ཡོད་པའི
ནང་ནས་ཆེ་ཤོས་ནི་དུ་ལའི་སྐྱ་མ་སྤྱུ་ཤེང་ལ་པའི་གསེར་གདུང་...
རེད། གསེར་གདུང་དེའི་དབངས་ལ་སྤྱི་ཁྱིམ་པུ་བཞི་དང་གངས་
ཅུང་བརྒྱད་ཅུ་གྲུ་ཡོད་པ་དང་། ཞབས་གདན་ལ་སྤྱི་ཁྱིམ་པུ་བཞི་
སྡེམ་ཅུ་སྤྲུག་ཡོད། གསེར་གདུང་དེ་ནི་གསེར་སྤང་ཆིག་འབུམ་
ཆིག་གི་དབྱ་ཉོང་ལྷག་ཅམ་དང་རིན་པོ་ཆའི་ཁ་རྒྱན་གངས་མེད་...
ལས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད།

ཙུ་པོ་དུ་ལའི་ནང་དུ་ཆོས་ལུགས་སྐར་དང་། གས་རིག་
སྐར། སྐར་ཅིས་སྐར། བཟོ་སྐྱེན་སྐར། ལྷན་ངག་སྐར། རྒྱུ་
གར་སྐར་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་པོ་དྲུ་བཞི་ཆོ་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད།
མིང་བྱལ་རབས་དང་ཆིང་བྱལ་རབས་སོགས་ཀྱི་ཀྲང་དབྱང་ སྤྱི་...
གཞུང་གིས་པོད་ས་གནས་སྤྱི་གཞུང་ལ་བསྐྱལ་བའི་བཀའ་ ཡིག་
དང་། ཐམ་ག དེ་མིན་གྱི་དེས་རྩལ་ཅ་ཆེན་བཅས་ཏེ་ཅང་མང
པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་ནི་པོད་མི་དམངས་ཀྱི་རིག་གནས་དེས་...
རྩལ་གྱི་བང་མཛད་ཅིག་རེད།

第七课 布达拉宫

举世闻名的布达拉宫修建在西藏自治区首府拉萨西北的山顶上。这座宫殿是公元七世纪藏王松赞干布时代建造的。公元一六四五年五世达赖喇嘛进行了扩建和修缮，后来经过历世达赖喇嘛的扩建，才有了今天的布达拉宫的规模。这是过去西藏地方农奴主政教合一的所在地，在里面有：寝室、大殿、灵塔、经堂、亭院等。这座宫殿的建筑特点是根据红山的地形建造起来的，共十三层高一百一十多米，东西宽三百六十多米。

宫殿内共有八个灵塔，其中最大的是五世达赖喇嘛的灵塔，它高十四点八十五米，底座有三十六平方米，这座灵塔是用黄金十一万九千两和无数珍贵宝石修成的。

在布达拉宫内不但存有宗教、医学、天文历算、建筑、诗经和文艺等方面的几十万部书，而且有很多明朝、清朝中央政权给西藏地方政府的文告、官印和其它贵重文物等，因此，它是西藏人民文物的宝库。

ཆིག་གསར། 生 词

རྩ་པོ་རྒྱ་ལ་ 布达拉宫 བཞེངས་ 修建 གནལ་པོ་ 古代
 རྩ་རབས་བདུན་པ་ 七世纪 ཆས་ཀྱལ་ 法王
 སྤང་བཅན་སྐུ་པོ་ 松赞干布 ལྷ་མོང་ལྷ་པ་ 五世
 གཞི་རྒྱ་ཆེ་རུ་བརྒྱུ་ 扩建 རྒྱ་ལ་ལྷ་མོང་ལྷ་པོ་ 历世达赖
 གཞི་ཁྱོན་ 规模 བོད་ས་གནས་ 西藏地方
 ཞིང་ཐུན་བདག་པོ་ 农奴主 ཆས་མིན་བྱང་ལྷོ་ལ་ 政教合一
 གཟིམ་རུང་ 寢室 ཆོས་ཆེན་ 大殿 གསེར་གདུང་ 灵塔
 གུག་ལག་ཁང་ 经堂 བྱམས་རྩ་ 亭院 བཟོ་སྐྱེད་ 建筑
 བྱང་ཆས་ 特点 ཆགས་ཚུལ་ 地形 ཐོག་ཆིགས་བཅུ་གསུམ་ 十
 三层 མཐོ་ཆད་ 高度 ཞིང་ཆད་ 宽度 དབངས་ 高度
 སྤྱི་ཁྱིམ་བཞི་ 平方米 གས་རིག་ 医学 གསེར་ 黄金
 སྐར་ཆིས་ 天文历算 སྐར་ངག་ 诗经 སྐས་གར་ 文艺
 དཔེ་ཆ་ 书 པོ་ཏི་ 部、卷（书） མིང་ཀྱལ་རབས་ 明朝
 ཆིང་ཀྱལ་རབས་ 清朝 བཟུལ་ 给 བཀའ་ཡིག་ 文告
 བཤ་ག་ 印章 རིག་གནས་དངོས་ཆས་ 文物 པོ་ཐང་ 宫殿

ཐུག་པ་འགྲུག་། 语法注解

一、连词“དང་”用在并列关系的两个词以上的词或词组，按藏语习惯“དང་”用于第一个词语后面，而汉语的“和”则放在最后一个词的前面。最后加上“མཁས་”或“བཅས་”如：

1. བཞིམ་ཆུང་དང་། ཆོམས་ཆེན། བསེར་བའུང་། བཞུག་
ལག་ཁང་། ལུངས་རྩ་སྐད་སྐད་ལོང་།

有寢室、大殿、灵塔、经堂和亭院等。

2. མཆ་འཇུག་མཆ་འཇུག་། མཆ་འཇུག་མཆ་འཇུག་། མཆ་འཇུག་མཆ་འཇུག་།
མཆ་འཇུག་མཆ་འཇུག་། མཆ་འཇུག་མཆ་འཇུག་། མཆ་འཇུག་མཆ་འཇུག་།
མཆ་འཇུག་མཆ་འཇུག་།

有宗教、医学、天文历算、建筑、诗经和文艺等方面的书。

ལུང་ཆུ། 练 习

把下列句子译成藏语：

- (1) 农区牲畜有马、骡、驴和黄牛等。
- (2) 我们家有爸爸、妈妈、哥哥、弟弟和我。
- (3) 西藏的农作物有青稞、小麦、豌豆、蚕豆和油菜等。
- (4) 今天跟我一同去的有扎西、彭措和贡嘎三人。
- (5) 西藏的大学有师范学院、西藏民族学院、农牧学院和医学院。

སྒྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་པ། དཀའ་ངལ་ཡོད་ ཏུས་གཉིན་བཞིས་ལྟ།

1980 ལོའི་ཟླ་ 10 ཚེས་ 3 ཉིན་ཕན་རྒྱུ་དྲག་དྲག་...
 རྒྱགས་པའི་རྒྱུ་འཁོར་ཞིག་མཚན་པོད་གཞུང་ལམ་བརྒྱད་བྱ་...
 འཕྲུལ་བ་ལྟ་བུ་ལེ་ལོ་ཕྱགས་ལྷ་ཡང་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ལྷ་
 ཏུ་རྒྱུ་འཁོར་སྐབས་འཕྲུལ་བྱུང་ལམ་གྱི་འདམ་བཟ་ནང་ཅུད་...
 དེ་ཕབས་ཤིས་གང་འདྲ་བཏང་ཡང་ཐོན་མ་ཕྱབ་པར་ཁ་ལོ་པ་...
 མཚན་གང་མི་མེད་ལྟར་རྒྱུ་འཁོར་ལྷ་པ་རེད།

རྒྱུ་འཁོར་འདམ་བཟ་ནང་ཅུད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཉི
 འཕྲུལ་གྱི་ལམ་བཟོ་དཔྱད་ཐེའི་རྒྱ་མཐུན་རྣམས་གྱིས་ཤིས་པ་དང་...
 ས་འཕྲུལ་འཕྲུལ་འཁོར་བཏང་ནས་རྒྱུ་འཁོར་འདམ་བཟ་གི་...
 ནང་ནས་འཕྲུལ་ལྷ་ལྷ་ཕྱེད་པར་ཡང་བ་རེད། ས་འཕྲུལ་འཕྲུལ
 འཁོར་གྱིས་རྒྱུ་འཁོར་ཕྱེད་མང་འཕྲུལ་གྱི་ལམ་བཟོ་ནས་...
 རྒྱུ་འཁོར་ནང་གི་དཔྱད་པོ་ལྟར་དྲགས་པ་དང་། གཉིས་ནས
 རྒྱུ་འཁོར་འདམ་བཟ་ནང་ཅུད་ཆེ་པའི་རྒྱ་ལྷ་ལྷ་ཕྱེད་ལྷ་ལྷ་

[illegible]

第八课 遇难见亲人

一九八〇年十月三日那天，满载绿豆的一辆卡车沿着青藏线飞快地往拉萨开去。汽车经过便道的时候，突然陷进泥里怎么也出不来了。驾驶员只好在没有人烟的地方过夜。附近筑路部队的同志们听到这个消息

后，马上派去推土机帮助拉陷在泥中的汽车。当时用推土机怎么拉也拉不动，因为一是车子里东西重，二是汽车陷得很深。两位驾驶员只好把车上的所有绿豆包一个个都卸下来，然后才把汽车拉上来。但是，驾驶员一天一夜没有吃没有喝，加上过份劳累，再也没有力量装车了。

驾驶员万分紧急的时刻，刚下班的某部筑路部队十连一班的班长和五位战士赶来帮助装车。在夜幕降临之前汽车又继续前进了。

ཆིག་གསར། 生词

གཉེན་བཞེས་ 亲人 བྱད་ 遇见 དག་དག་ལྷགས་ 满载
བྱ་འཕུར་བ་ལྷར་ 飞快 ལུད་ 陷 ཁ་ལ་བ་ 驾驶员
མི་མེད་ལུང་ལྷང་ 没有人烟的地方 ཉེ་འགྲམ་ 附近
ལམ་བཟང་དབུང་ལྷ་ 筑路部队 ས་འབྱད་འཕུལ་འཁོར་ 推土机
དྲ་བ་ 包 དངངས་འཚབ་ 紧急 ལའན་བཙུ་བ་ 十连

པན་དང་པོ་ 一班 ལས་མཆམས་བཅད་ 下班 མ་རུབ་ 夜幕
 降临 ཡབ་ 卸

འབྲེལ་བཤད། 语法注解

一、 ལྟ་ 表示“好象”“如同”“一样”的意思。例如：

1. ལྟ་དེ་བྱ་འབྱར་བ་ལྟ་མཁྱེགས་པོ་འདྲལ།
 这匹马好象鸟飞似的快。
2. དར་ཆ་འདིའི་ཆོས་གཞི་མེ་ལྟ་དམར་པོ་འདྲལ།
 这面旗的颜色象火一样的红。
3. གོ་ལེགས་བྱུང་བའི་འབྲུ་རིགས་རི་ལྟ་བུ་ས་ཡོད་པ་རེད།
 丰收的粮食堆成山。

སྒྲུང་ཆན། 练习

1、把下列句子译成汉语：

- (1) ལྟ་བུ་ཐང་ཐོག་གི་ར་ལུག་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་……
 ལྟ་མང་པོ་འདྲལ།

- (2) མི་དེ་གསུམ་ཁག་གི་སྐུན་སྒྲིལ་རང་ལྟ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་
པ་ཡོད།
- (3) དེ་གི་སྐུན་ལ་རང་གི་པ་མ་ལྟར་གྲུས་བཀྲར་བྱེད་ཀྱི་
དགོས།
- (4) མི་ལྟར་ཆ་བའི་སེམས་ཤུགས་བཅངས་ནས་གསུམ་
བརྒྱུ་ལས་དོན་བརྒྱུ་བ་དགོས།
- (5) གསུམ་བརྒྱུ་དཔྱད་ཁག་རང་གི་ཁྱིམ་ལྟར་བཅི་
དགོས།

2、学习造句：

སྒྲ་བྱར་དུ་ 突然

- (1) དེ་དེར་ར་སྒྲིལ་ལ་འགྲོ་དུས་སྒྲ་བྱར་དུ་འཐབ་ཀྱི་
སྒྲིགས་རྒྱུ་བ་ཞིག་ལྟར་བྱུང་།
- (2) ཁྱིམ་འགྲོ་དུས་མར་ལྟ་ཆུང་ལྟ་མ་བྱས་ན། སྒྲ་བྱར་
དུ་ཆངས་འཁོར་ཡོང་ན་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་རེད།
- (3) ད་ནང་ར་གཞུགས་པ་བད་པོ་ཡོད། ད་ལྟ་སྒྲ་བྱར་
དུ་སྒྲིག་པ་ལྟ་བུར་།

སྒྲིབ་ཆུང་དབྱེ་བ། མི་དམངས་ཀྱི་ཚུང་མི།

1976 མི་མཐོང་བ་དང་པོའི་ཆེས་པདུན་ཉིན་ གཏུ་ཚུང་
 མི་མི་སྤྱང་བ་ཞི་མེད་དུ་སྤང་འདུག། མཆན་མི་ཚུ་ཆོད་པ་ཚུ་གཅིག་
 བར་ང་ཚོ་གཏུ་ཚུང་མི་མི་གཞིས་ཁྱིའི་འཁྱིས་སུ་སྤོབ་པ་ཅིས་བྱེད་
 བར་པཅར་བ་ཡིན། ཚུང་མིས་སྤོབ་གདངས་ནས་གཞིགས་དུས་
 ང་ཚོའི་གུས་ཀྱི་ཞིས་རྩི་ཞིག་ངོ་མཁྱེན་ནས་ཁོང་ལ་ “འདྲིར་ལས་”
 ཀྱི་གཞན་མིང་། བྱིད་རང་གོ་མཐུན་གཞན་ལ་ཕྱོད་ཏྱིག་བྱེད་པར་
 མེདས་དང་། ཁོང་ཚོར་དེ་བས་དགོས་གཤམ་ཆེ་གི་རེད་” ཅས་
 གསུངས་པར་པཅེན་དེར་ཡོད་པའི་གོ་མཐུན་ནམས་ཀྱིས་ཚུང་མི་
 བཀའ་སྒྲོབ་གོ་བ་དང་སེམས་ལ་གཤམ་འབྱུལ་དང་སྒྲོ་སྤང་པ་ཆོད་
 ཐབས་བུལ་བ་ཞིག་བྱུང་། སྤྱབས་དེར་སྤྱད་བྱུགས་ཆེན་པོས་
 ཏུས་ན་མི་འཁྱིག་ལ་སྤྱད་བྱུགས་ཆུང་ཏུས་ཏུས་ནའང་མི་འཁྱིག་
 ཐབས་ཁ་ཕྱིར་བསྐྱོར་ནས་ཆང་མ་མཆི་ས་ལྟུང་ལྟུང་དུ་ཤོར་བྱུང་།
 གུས་ཤིང་པ་ཆེ་པའི་གཏུ་ཚུང་མི་མཆན་ མཆན་ཉིད་སྤྱ
 གཞིགས་ཁར་དགོངས་པ་བཞེས་ས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་པདྨ་མེན་

བར་འཐབ་ཁྲོགས་ཀྱི་ནད་གཞི་རེད། རྒྱ་ཉིད་ལ་བཟོད་པར་
 དཀའ་བཞི་རྒྱུ་གཞི་ཐོག་ཡོད་ཀྱང་ཞུས་ཇི་སྐྱེད་ཀྱི་སར་ཉར་
 མ་གནང་བར་འཐབ་ཁྲོགས་ཀྱི་སར་གཏོང་བ་གནང་བ་རེད།
 དགོངས་པ་བཞེས་ལྟངས་དེ་ནི་ཁ་ན་མེད་པ་ཞིག་མིན་ན་གང་
 ཡིན།

第九课 人民的总理

一九七六年一月七日，周总理的病情进一步恶化了。晚上十一点钟，我们来到总理的床旁，为他治疗。总理睁开双眼，凝视了一下，认出我们之中的一位医生，就对他说：

“这里没有什么事了，你还是去照顾别的同志，那里更需要你。”听到总理的嘱咐，在场的同志都无法抑制住内心的激动和悲痛。当时，既不允许我们失声痛哭，也不可能哽咽抽泣，转过身来，大家再也无法控制那滚滚的热泪。

敬爱的周总理，您在临终前所想到的不是自身的安危，而是战友的病；您在疾病痛

苦的折磨下，不是考虑把医生留下，而是把他送到战友的身边去。这是多么崇高的思想境界啊！

ཆེན་གསུམ། 生 词

སྤྱད་གཞི་病情（敬） གཞིམ་ཁྱི་床（敬） འཁྱིས་旁、
跟前 བཅར་来到跟前 སྤྱད་གསུམ་睁开眼（敬）
ང་མཐོན་认出（敬） སྦྱང་། 悲痛 ཁ་ཕྱིར་བསྐྱར་转
过身来 མཆི་མ་泪 བྱས་ཤིང་བརྟེ་བ་敬爱
སྤྱད་གསུམ་ཁར་临终时 དགོངས་པ་བཞེས་想到、考
虑（敬） བད་གཞི་病 མ་ན་མེད་པ་崇高

འབྲེལ་བཤད། 语法注解

一、……ལ་……用在两个并列句之间，表示“既……又……”的意思。如：

1. སྤྱད་བྱུགས་ཆེན་པོས་ངས་ན་མི་འབྲེལ་ལ་སྤྱད་བྱུགས་ཆུང་
ངས་ངས་ཀྱང་མི་འབྲེལ།

既不能失声痛哭，也不可能哽咽抽泣。

2. ལྷན་ལ་དི་བུ་ཡས་མང་དགས་ཀྱི་མེད་ལ་ཕྱང་ཡང་དགས་ཀྱི་མེད།

这服药既不能吃多，也不能吃少。

3. ལས་ལགན་ལ་དི་གཟི་བཞིན་ཆེན་པོ་རེད་ལ་དཀའ་ཆགས་ཀྱི་ཀྱང་ཆེན་པོ་རེད།

这个任务既光荣又艰巨。

ཐུང་ཆན། 练 习

- 1、把下列句子译成藏语：

- (1) 这间房子既宽敞又舒适。
- (2) 她做衣服既快又好。
- (3) 这座山既高又陡，很难走。
- (4) 这件衣服既结实又好看。
- (5) 这个人的个子又高又胖。

- 2、学习造句：

དེ་བས་ 更

- (1) ཁོང་ཚོར་དེ་བས་གཤམ་ཆེ་གི་རེད།

- (2) ལས་ཀ་དེ་ལས་གལ་ཆེ་བ་ཡོད་མ་རེད།
- (3) རྒྱུ་ལས་འགན་དེ་ལས་ལྡན་ཏུ་འགྲུག་རེད།
- (4) ང་ཚོའི་འཆ་བ་རྒྱུ་དེ་ལས་ཡག་ཏུ་འགྲུག་ཀྱི་.....
རེད།

སྐྱོད་ཆུ་བཅུ་པ། ཁལ་གཡལ་དེད་ ནས་འཁྱོ་བའི་ལམ་དུ།

1951 ལོ་མཇུག་ 5 ཚེས་ 23 ཉིན་《པོད་ཞི་བའི་.....

བཅིངས་འཁྱོར་འབྱུང་ཐབས་སྐོར་གྱི་གྲུ་མཐུན་》ལ་བེ་ཅིང་དུ་
མིང་རྟགས་བཞོད་པ་རེད། གཏམ་བཟང་དེ་ཕོས་པ་དང་ར་ཚོ་
པོད་སྐྱོད་དབྱུང་ཕྱི་བཞོད་འཐབ་པ་ནམས་ཀྱིས་སྐབས་ཆེན་གྱི་
ཀྱུ་ཁ་ཁྲི་དེར་སྐྱོ་ཞེས་འཁོལ་བའི་དགའ་འཁོད་བྱས་པ་ཡིན།
མ་ 6 པའི་མ་ཉིད་དུ་ར་ཅུན་ཆབ་སྲིད་ཕྱུ་ཕི་ཁལ་གཡལ་གྱི་ལ་
འདྲན་ཏུ་ཁག་གི་ཁོངས་སུ་ཁྱུགས་ཏེ་དཀར་མེ་ས་ནས་ཕོན་པ་
ཡིན། སྐྱུ་ལ་འདྲན་ཏུ་ཁག་དེར་ཁྱོན་བསྐྱམས་ཁལ་གཡལ་ཉིས་
བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད། དཔོར་ཡས་གྱི་དྲོ་བ་གཙང་པོ་ནི་ཁྱུ་ལ་བསྐྱེད་
ཕྱིད་ཡས་ཐད་གྱི་དངོས་པོ་དང་། བར་སྐྱོན་བཅོ་གྲི་ཡོད་པ་དང་།
མིན་ཏེ་དཔེ་དེབ་ཁང་དམག་དབྱུང་དང་མཉམ་སྐྱོད་ཚོང་ཁང་གི་
དཔེ་དེབ་བཙུག་རེད། ར་ཚོས་ཁལ་གཡལ་འདྲི་བྱ་དང་། དྲོ་
མ་མར་འབེབས་ཡར་འགྲུ། དཔོར་འདྲི་བྱ་བྱུང་ཁྱུ་ཕྱིད་

ཁྱེ་བཅས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཡོད།

८॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ २ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ३ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ४ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ५ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ६ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ७ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ८ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ९ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १० ॥

ཉིན་དེའི་ལམ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་འོ་སྐད་པ་ནས་སོན་ནི་
 ལྟ་བུ་མཚའི་རོལ་ནས་མཐོ་ཚད་ལྷི་ཁྱི་ལྟ་བུ་ལས་མས་ཤོད་པའི་.....
 གངས་ཀྱི་ཞིག་བརྒྱབ་པ་ཡིན། རྩ་རྒྱ་ནས་མཁའ་རྒྱ་ལ་དྲངས་
 སྤྱིང་ཉི་མ་ལྷོད་པོ་འདྲུག ཁལ་གཤག་འདྲིང་མཁན་བོད་རིགས་
 རྩན་ཁྱ་དེ་ན་ཞིག་བཞེན་དེ་ལྷ་ལེན་བཞེན་སྟེད་རྩལ་ཚང་མར་.....
 དཀར་ལམ་དེ་ཅམ་ལ་བྱུང་། ལ་ཅིར་སྐབས་ལུབས་ཤོད་དུས་སྐྱོ
 ལུང་དུ་སྒྲིན་ནག་ལམས་སྤྱིང་བྱུང་བྱུང་ལ་དང་དུས་ཅིག་གངས་
 དང་མེར་བ་བལས་བྱུང་། ཁ་ཚར་བྱུང་ལྟག་འཁྲབ་པའི་ཁྲོད་དུ་
 སྐམ་པ་རེ་རེ་སྐྱོ་བར་ཡང་དཀར་ལམ་སྤྱིང་དུ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ལྷ་
 ལུང་དུ་ར་ཚའི་ལྷས་ལྷ་སྐྱོ་མཁའ་ཞིག་གི་རྒྱ་པའི་ཅིགས་འཁྲུས་

བར་བརྟེན་ང་དང་མོ་མཐུན་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་ལྟ་ རྟོག་.....
 བྱས་དེ་བསྐྱད་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ཆོགས་འཆུས་པའི་རྟེན་པ་དེར
 འཕྱར་འཕྱར་བཏང་ཞིང་ངལ་གསོ་ལྷན་ཅམ་བརྒྱུལ་ནས་ཡན་ཚུན་
 སྦྱར་རེས་བྱེད་བཞིན་ལ་ཅེར་སླེབས་ཅམ་བུང་། འོན་ཀྱང་ཁལ་
 གཡག་རྩ་ཁག་མིག་གིས་མཐོང་སར་མི་འདུག ལམ་བུ་གང་ནས་
 འགྲོ་དགོས་པ་སྟེ་ལའང་ཆ་རྒྱས་མེད་སྟབས་ཆོད་ཅིས་ཀྱིས་ ལམ་....
 ཞིག་ལ་ཕྱིན་ནས་ལམ་ནོར་སླེབས་བུང་།

དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཕྱན་པ་རུབ་ཀྱང་ཁལ་གཡག་རྩ་ཁག
 གི་རྗེས་སློབ་མ་བུང་། ལྷན་ཐོག་དུ་ཁྱིར་བའི་ལམ་རྒྱགས་བཟས་
 ཅར་བ་དང་། རྩ་དམ་ནང་གི་རྩ་ཡང་རྫོགས། སྐལ་པའི་རྟོག
 བྱིས་ལྡིང་དུ་འགྲོ་བ། ཁ་སྐྱམ་ཞིང་ཤོད་པ་སྟོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་
 ཕྱིན་པས་ལྷན་པའི་སྟབས་ཤུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྟར་དུ་གྱུར་
 སང་། དེ་ནས་མདུན་རྩྱགས་སུ་འགྲོ་གིན་དུ་སྒྲུབ་ཞིག་མཐོང་
 བུང་བས་མོ་མཐུན་ནམས་དགའ་ཐག་ཆོད་དེ་སྐད་རྒྱག་གི་འདུག
 ང་ཆོས་པོད་སྐད་མ་གེས་ཀྱང་མང་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ན་དགའ་ངལ་...
 ལས་རྒྱལ་སྐབ་པའི་སེམས་ཤུགས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། ང་ཆོ་སྒྲུ
 བུར་ལ་སླེབས་བྱལས་ཡོད་དུས་སྐད་ཅིག་བཏང་བས་དེ་ཕྱར་དར་མ

ཞིག་ཕྱིར་ཐོན་ཡོང་སྟེ་སྤྱ་གུར་ནང་དུ་ཡར་བྱིད་བྱུང་། ཁོ་ཚོས་
 བཅོངས་འགོལ་དམག་ཡིན་པ་ཤེས་ཏི་ནང་མི་གན་གཞོན་ཚང་མས་
 སྤྱ་མེམས་འགོལ་བའི་ངང་ང་ཚོར་རྟོག་ཁྲིས་ལཔ་ནས་སྤྱད་ཐེར་བ་
 དང་། དེ་ནས་ར་ཐང་དང་གྲོ་མ་སྟེར་བྱུང་བས། དེའི་རིན་ལ་
 རྒྱ་ཡང་གཉིས་བཞག་སྟེ་སྟོ་ཆས་ཀྱགས་ཆད་བཟས་པ་ཡིན། སྟོ་
 ཆས་བཟས་ཆར་རྗེས་གནས་པ་དེས་ང་ཚོར་ལམ་བསྟན་ནས་ཐུ་་་་
 ཆོད་གཉིས་ལྷག་ཅམ་སོང་རྗེས་ཁལ་གཡག་དུ་ཁག་ཚུགས་བབས་
 སར་འགྱོར་ཅམ་བྱུང་།

第十课 赶牦牛的路上

一九五一年五月二十三日，《关于和平解放西藏办法的协议》在北京签字了。消息传来，我们进藏部队指战员热烈欢呼这一伟大胜利。六月上旬，我参加军政治部的一支牦牛运输队从甘孜出发了。这个队共有二百多头牦牛。驮运的物资主要是宣传品，铅印工厂的器材和新华书店随军分店的书籍。我们负责帮助赶牦牛、上下驮子、执行押运任务。

出发不久，我和另外三个同志就掉了队，迷了路。要不是藏族牧民的热情相助，真不知怎么才赶上那看起来慢腾腾的牦牛队哩。

这一天，我们的行程是从半山腰出发，翻越一座海拔五千米左右的大雪山。上午，天高云淡，阳光灿烂。赶牦牛的藏族同胞骑着马，唱起豪放的山歌，大家走起来倒也并不十分吃力。谁知快到山顶时，乌云陡起，狂风呼啸，雪花夹着冰雹下来了。同志们冒着飞雪前进，每跨一步都要付出艰苦的努力。突然我们中的一位同志脚扭伤了，我和另两个同志都急忙停下来照看他。他揉了揉扭伤脚，稍微歇了一会儿，互相搀扶着前进，终于登上了山顶。但牦牛队无影无踪了。到底该走哪条路呢？谁也不知道。只好凭估计选择一条路，结果走错了。

天渐渐黑下来，仍旧看不到牦牛队，身上的干粮早已吃光了，水壶也是空的，背包越来越沉，真是又累又饿，几乎到了筋疲力尽的地步。走着走着前面发现了牛毛帐篷，

同志们高兴地叫了起来。尽管我们不会说藏语，但心中充满了希望，只要依靠人民群众，就能战胜困难。我们走到帐篷跟前喊了一声，立刻出来一位中年男子把我们引进了帐篷。他们认出了我们是解放军，全家老小热情地让我们放下背包坐下，接着捧出了清茶和人参果叫我们吃，我们便付了两元银元，饱餐一顿。吃完饭，男主人带我们赶路，赶了两个多小时，才赶到了牦牛队的宿营地。

ཆིག་གསར། 生词

ཁལ་གཡག་ 驮牛 གིང་ 赶 གྲན་མཐུན་ 协议
 རྒྱ་བའི་བཅེངས་འགྲེལ་ 和平解放 མིང་རྟགས་བཏེན་ 签字
 རྒྱ་སེམས་འཁྲལ་བ་ 热烈 དགའ་འབོད་ཕྱིད་ 欢呼 མ་ཁྱོད་ 上
 གུ་ ཐུན་ཆབ་སྲིད་པུའུ་ 军政治部 རྒྱལ་འབྲེན་ཏུ་ཁག་ 运
 输队 བར་རྒྱན་བརྩ་གྲ་ 铅印工厂 མར་འཕེབས་ 下
 ཡར་འགལ་ 上 རྒྱལ་ཇི་ཕྱིད་ 押运 རྒྱལ་སུ་ལུས་ 掉队
 ལམ་ནོར་ཐེབས་ 迷路 ཏྲུབ་དེ་བལྟས་ 看起来

འདོར་མོ་ 慢 ལམ་ཐག་ 行程 ལའི་རྟེན་པ་ 半山腰
 བམ་མཁའ་ལྗོངས་ 天高云淡 ཉི་མ་གླིང་པ་ 阳光灿烂
 རྒྱ་ལེན་ 唱山歌 སྤྱིན་ནག་ལངས་ 乌云陡起
 ཁ་ཆར་ 雨雪 བྱ་ཡག་འཛུབ་ 风雪 ཆེགས་འཛུས་ 扭伤
 འཐུར་འཐུར་བཏང་ 揉了揉 ཁ་རྒྱས་མེད་ 不知道
 ཆད་ཅིས་ 估计 མུན་པ་རུབ་ 天黑 ལམ་རྒྱགས་ 干粮
 རུ་དམ་ 水壶 རྩལ་ཅས་ 用完 རྩལ་ཁྱིམ་ 背包
 སྤྱིན་པ་ལྷོགས་ 俄 སྤྱི་གུར་ 牛毛帐篷 དེ་མུར་ 立刻
 དར་མ་ 中年 སྤྱིར་ཐོན་ཡང་ 出来 ར་ཐང་ 清茶 སྤྱིར་ 给、
 让吃 རིན་ 价钱 རྒྱ་ཡང་ 银元 བནས་པ་ 男主人
 རྒྱགས་བབས་ས་ 宿营地 འབྱོར་ 到达 རེ་མས་རྩ་འཁོལ་པ་ 热情
 情

འགྲེལ་བཤད། 语法注解

一、……དེ་ཙམ་ 加在形容词和名词之后，
 表示“并不……”或“不太……”的意思。
 如：

1. ང་ལ་དཀའ་ལས་དེ་ཅམ་མ་བྱང་།

我并不累。

2. རས་དེ་མཐེགས་པ་དེ་ཅམ་མི་འདུག

这个布不太结实。

3. ཁོང་གཟུགས་པ་ཐང་པ་དེ་ཅམ་མི་འདུག

他的身体不太好。

སྒྲུབ་ཆན། 练 习

1、把下列句子译成藏语：

(1) 他的藏话不太流利。

(2) 今天天气并不冷

(3) 今天的电影不太好看。

(4) 今年夏天并不热。

(5) 星期天街上人并不多。

2、学习造句：

སྤྱི་སེམས་འཁོལ་བའི་ངང་ 热烈地、热情地

(1) སྤྱི་མཐུན་དུའུ་ཡེ་ཤང་ཏང་ཀྱང་དབྱང་གི་ཀྱུ་”

ཞིང་འདེམས་བསྐྱེད་བར་སྤྱི་སེམས་འཁོལ་བའི

ངང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ།

- (2) གྲོ་མེམས་འཁོལ་བའི་ངང་ནས་སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་
བའི་ཀླར་ཁྱ་ཚང་འཛམས་ཁྲོས་ཚྭ་གས་ཏུག་བའི་...
ཁྲོས་ཚྭ་ལ་བརྩི་བཀླར་ཞུ།

- (3) གྲོ་མེམས་འཁོལ་བའི་ངང་ནས་བོད་ཞི་བས་.....
བཅིངས་འཁོལ་བཏང་སྟེ་ལོ་སྤུམ་ཅུ་འཁོར་བར་...
རྟེན་འབྲེལ་ཞུ།

སྒྲིབ་ཆན་བརྒྱ་གཅིག་པ། ཁྱོད་པའི་ ནང་ནས་གནམ་ལ་ལྷ་བ།

སྒྲིབ་པ་གཅིག་ཁྱོད་པའི་ནང་དུ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རི་
བྱིའུ་གཅིག་འཕྱར་ཡོང་ནས་ཁྱོད་པའི་ཁ་ལ་བབས་པ་རེད། སྒྲིབ་
པས་རི་བྱིའུ་ལ་ “སྤྱོད་རང་གང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་” ཞེས་དྲིས་པ་
རེད།

རི་བྱིའུ་ཡིས་ལན་ལ་ “ང་གནམ་ནས་འཕྱར་ཡོང་བ་ཡིན།
དབུགས་ཐེངས་གཅིག་ལ་ལེ་དབར་བརྒྱ་འཕྱར་བ་ཡིན། དཀའ་
ལས་ཁག་བྱང་། མར་བབས་ནས་རྒྱ་འཛོལ་བར་ཡོང་བ་ཡིན་”
ཞེས་ལབ་པ་རེད།

སྒྲིབ་པས་ “སྐྱོགས་པ། འུ་ཤོ་དེ་འབྲ་མ་ཤོད།
གནམ་ནི་ཁྱོད་པའི་ཁ་ཞེང་ཅམ་ལས་མེད་པར་སྤྱོད་རང་ཐག་རིང་
པོ་དེ་འབྲ་འཕྱར་ས་གང་ལ་ཡོད་” ཅེས་བཤད་པ་རེད།

རི་བྱིའུ་ཡིས་སྒྲིབ་པར་ “སྤྱོད་རང་གིས་ནོར་བ་རེད།
གནམ་ལ་སྐྱ་མཐའ་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་” ཅེས་

ལབ་པ་རེད།

སྐལ་པས་གད་མ་དགོད་བཞིན་“གྲོགས་པོ། ཁྱོད་རང་
གིས་ང་ལ་མགོ་སྐྱར་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ང་ནི་ཉིན་ལྟར་ཁྱོད་
པའི་ནང་ལ་བཞུད་ཅིང་། མགོ་བོ་ཡར་བརྒྱབ་པ་དང་གནམ་
མཐོང་གི་ཡོད། རྣམ་མི་སྲིད་” ཅེས་བཤད་པ་རེད།

རི་བྱིའུ་ཡང་གད་མ་ཤོར་བཞིན་“གྲོགས་པོ། ཁྱོད་རང་
གིས་རྣམ་བ་རེད། ཡིད་མ་ཆེས་ན་ཁྱོད་རང་ཁྱོད་པ་ནས་ཡར་
མཆོངས་ཏེ་ལྷ་ཅམ་བྱས་ན་གཤམ་ཀྱི་རེད་” ཅེས་བཤད་དོ།

第十一课 坐井观天

一只青蛙坐在井里。一只云雀飞来，落在井沿上。青蛙问云雀：“你从哪儿来呀？”

云雀回答说：“我从天空来。一口气飞了一百里，飞累了，下来找水喝。”

青蛙说：“朋友，别说大话啦！天不过井口那么大，你怎么能飞那么远呢？”

云雀对青蛙说：“你弄错了。天无边无际，大得很哪！”

青蛙笑了，说：“朋友，你骗不了我！我天天坐在井里，一抬头看见天，是不会弄错的。”

云雀也笑了，说：“朋友，是你弄错了。不信，你跳出井来看一看就会知道的。”

ཆིག་གསར། 生词

ཁྱེན་པ་井 རི་བྱིའུ་云雀 དབུགས་ཐེངས་གཅིག་一口气
འདྲ་ཤོབ་大话 ཁྱེན་པའི་ཁ་ཞེང་井口 ལྷ་མཐའ་མེད་无边
མགོ་སྒྲར་གཏོང་骗 མཆོངས་跳

འབྲེལ་བཤད། 语法注解

一、助词 ལས་ 表示“仅仅……”，“只有……”，“…比…”的意思。如：

1. གནམ་ནི་ཁྱེན་པའི་ཁ་ཞེང་ཅམ་ལས་མེད།

天只有井口那么大。

2. ང་ལ་སྒྱུ་ཁྱུ་གཅིག་ལས་མེད།

我只有一支笔。

3. ད་ལྟོ་འཚོ་བ་ཕྱིན་མ་ལས་ཡག་དུ་ཞེ་བྱས་ཕྱིན་པ་རེད།
现在的生活比过去好多了。

སྒྲུབ་ཆེད། 练习

1、把下列句子译成藏语：

- (1) 今天在家的只有我一个人。
- (2) 持这种意见的仅仅是他一个人。
- (3) 我休息只有今天一天。
- (4) 我们的任务仅仅完成了一半儿。
- (5) 刚才他讲的藏话，只听懂了几句。

2、学习造句：

སྐབས་སུ་ 时候

- (1) ང་ཚོ་ཐོག་མར་བོད་ལ་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ཀང་……
ཐང་ལ་ཡོང་བ་རེད།
- (2) ང་དེ་ཕྱི་ཐུན་གཞིག་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་འཚོ་བ་ཏུ་
ཅང་སྒྱུ་པ་རེད།
- (3) ལས་ཀའི་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པའི་སྐབས་སུ་
ཡིད་ཐང་ཆད་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད།

སྒྲིབ་ཆེན་བརྒྱུ་གཉིས་པ། རྩོམ་ཆེན་ལ་ ནང་སྒྲིབ་བརྒྱུ་ནས་འགྲོ་དགོས།

ང་ཚོ་དམག་དཔུང་གི་སྒྲིབ་བཞོད་ཡན་ལག་རྩ་ཁག་གིས་
 མང་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལས་དམ་པོ་སྤྱད་བ་དང་། བོད་རིགས་མི་
 དམངས་ཀྱི་ཚོས་དང་དང་ལུལ་གོམས་གཤིས་ལྷགས་ལ་བརྩི་འཇག་
 ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དམག་དཔུང་གར་གོང་ལ་རྒྱག་སྐབས་ལ་
 རྩོམ་ལ་རྩོམ་རྩོམ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག དེ་ནི་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་
 བྱེད་སྒྲིབ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། རྩོམ་དེའི་ཕྱི་མོར་དཔེ་སྟོན་བརྒྱུགས་
 འདུག དམག་དཔུང་གོན་ཁར་སྒྲིབ་མཐུན་ལང་ཆེ་མའི་ཡིས་ཆང་
 མར་ “ལ་ཕྱི་ལ་རྩོམ་ཡོད་སར་སྤྱོད་སྤྱོད་གཤམ་ནས་ནང་སྒྲིབ་”
 བརྒྱུ་སྒྲིབ་འགྲོ་དགོས་པ་ལས་སྤྱི་སྒྲིབ་བརྒྱུ་ནས་ཕྱི་མི་ཆོག་པ་”
 དང་། རྩོམ་ཆེན་ལ་རྩོམ་ལ་སྒྲིབ་རྒྱག་དགོས་པ་ལས་དེ་ནས་རྩོམ་
 མི་ཆོག དེ་ནི་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་ཚོས་དང་དང་ལུལ་གོམས་
 གཤིས་ལྷགས་ཡིན་པས་ང་ཚོས་ངས་པར་རྩོམ་འཇག་བྱེད་.....
 དགོས་” ཞེས་མངགས་བྱ་གནང་བྱུང་། སྐབས་དེར་མི་ཞིག་གིས་

“ལ་མཐོ་པའི་རྩེ་ལ་མི་གཅིག་སྤྱི་གཅིག་མེད་པར་བཟོ་ལྟ་དེ་འདྲ་
 བྱེད་དགོས་དོན་ཅི་ཡོད་” ཅེས་བཤད་པས་བསམ་སྒྲིག་ཏོང་ ལྟངས་
 དེ་ལ་སྐབས་འབྲལ་སྒྲིབ་རྒྱུ་རྒྱུ་གནང་བ་རེད། སྒྲི་མཐུན་ལང་ཆི་
 མའི་ཡིས་ “ང་ཚོས་པོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་ཚོས་དད་དང་ལུལ་”
 གོམས་གཤིས་ལུགས་ལ་བཙི་འཛག་བྱེད་ཀྱི་དེ་གཞན་ལ་བཟུན་……
 ཡས་ཀྱི་བཟོ་ལྟ་ཞིག་མིན། མི་ཡོད་མེད་ལ་ས་ལྟོས་པར་རང་
 འགུལ་ངང་བཙི་འཛག་བྱེད་དགོས་པ་ལས་རང་འདོད་ལྟར་བྱེད་……
 མི་ཚོགས་” ཅེས་གཟབ་ནན་ངང་མཚུབ་སྟོན་གནང་བུང་། དེ་ནས་
 བཟུང་མི་གཅིག་སྤྱི་གཅིག་མེད་པའི་ཤར་གོང་ལའི་ལ་རྩེ་དང་།
 དེ་རྗེས་ཀྱི་དཀར་ཆེགས་ཆེ་པའི་ལས་བར་དུ་མི་ཚང་མས་རྩ་……
 མཚོད་ལ་ནང་སྒྲིབ་བཟུབ་ནས་འགྲོ་བ་དང་། རྩ་མཚོད་ཀྱི་རྩ་
 རྩ་གཅིག་ལ་ཡང་ལག་པ་འཆང་མཁན་མེད་པ་རེད།

第十二课 只能从“马尼堆” 的左边走

我们先遣支队严格遵守群众纪律，尊重
 藏族人民的宗教信仰和风俗习惯。部队翻越

夏贡拉山时，在山顶的垭口处，遇到了一个大“马尼堆”。这是宗教的一种做法，一堆石头的顶端，插上经幡。出发前，王其梅同志曾嘱咐大家：“到山上经过‘马尼堆’时，只准从左边走，不许从右边走；只能往‘马尼堆’上添石头，不许从上面拿石头，这是藏族人民的宗教信仰和风俗习惯，我们一定要尊重”。当时有人说：“在渺无人烟的高山上，何必注意这个形式。”这种思想当即受到批评。王其梅同志严肃地指出：“我们尊重藏族人民的宗教信仰和风俗习惯，不是装样子给人看的，不管有没有人，都要自觉地去 做，绝不能打折扣。”从此以后，在荒无人迹的夏贡拉山顶，在以后的艰难行程中，所有人都从“马尼堆”左边绕过，没有一个人触动“马尼堆”上的碎石。

ཆེན་གསལ་། 生 词

རྩ་མཆེད་ 马尼堆

ནང་སྐར་བརྒྱབ་ 从左边转

ཕྱི་བསྐྱོད་ཡན་ལག་ཅུ་ཁག་ 先遣支队 གསལ་གྲོ་ལ་ 夏贡拉

ལ་ཙེ་ 山顶 ལ་རྩེ་ 山顶的马尼堆 རྩ་ཕུང་ 石头堆
 དར་སྒྲུག་ 经幡 མངགས་བྱ་གནང་ 嘱咐 ཕྱི་སྒྲར་བརྒྱབ་
 从右边转 བཟོ་ལྗ་ 样子 གཞན་ལ་བསྟན་ 给人看
 ལག་པ་འཆང་ 动、摸 ལ་སྟན་ཀླག་ 添 མཛུབ་སྟན་གནང་ 指示

འབྲེལ་བཤད། 语法注解

一、连词ནས་可以在复句中连接两个表连贯关系的分句，一般表示两个分句动作进行的先后，有时也可表示两个同时进行的动作，前一分句带有说明后一分句的方式的性质。如：

1. རྩ་མཚད་ལ་ནང་སྒྲར་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་དགོས།

要从“马尼堆”的左边走。

2. ལ་ལག་བཟས་ནས་ཁྲིམ་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།

吃了饭之后上街去。

3. བོད་སྐད་སློབ་སྦྱང་བྱས་ནས་བོད་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་……

ཟེད།

学习藏语，要在西藏工作。

བྱང་ཆད། 练习

1、把下列句子译成汉语：

- (1) ཆོག་གསར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱས་ནས་སྒྲིབ་ཆད་ཐོག་……
དགོས་རེད།
- (2) ཞོགས་པའི་ཁ་ལག་བཟས་ཆར་ནས་ཆོགས་འདུར་
འགྲོ་དགོས་རེད།
- (3) ཡིག་ཆ་བརྒྱད་བསྒྲགས་བྱས་ནས་ཕྱི་སྐྱར་བྱེད་……
དགོས་རེད།
- (4) ལས་ཁུངས་ཕྱི་ནས་ལྟ་མོ་བརྟན་གྱི་རེད།
- (5) ཏྲ་བཞོན་ནས་འགྲོག་ཁུལ་ལ་བྱིན།
- (6) རྒྱ་གཞི་སྒྲུབ་པར་ཁུར་ནས་ཐོད་ལ་ཐེབས།

2、学习造句：

ངས་པར་དུ་ 一定要

- (1) ང་ཚོས་ངས་པར་དུ་ཏང་ཀྲང་དབྱང་གི་སྲིད་ཅུས་……
གཞིར་བཞག་གིས་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་རེད།
- (2) ང་ཚོས་ལས་དོན་གང་བྱས་ཀྱང་ངས་པར་དུ་ ཐོད་
གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་བྱང་འབྲེལ་བྱེད་……

དགོས་ཤིང་།

- (3) སྤྱང་སྦྱང་བྱས་ཐིན་པའི་ཁོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་པར་
དུ་བཅད་སྦྱང་བྱེད་དགོས་ཤིང་།

ཐོབ་ཆན་བཅུ་གསུམ་པ། བུ་ཁྱ་ཡོན་ གར་གི་ལྷུང་།

བུ་ཁྱ་ཡོན་གར་ནི་འཆོ་བ་ཅ་ཅང་བལ་ཆགས་སྒྲིལ་བ་
གནང་མཁན་ཞིག་རེད། ལྷུང་སྤྱོད་སྐབས་ཁོང་གིས་རས་རྩུབ་
པོའི་དམག་ཆས་དང་རྩ་ལྷུང་ཆ་གཅིག་བཞེས་ཡོད་པ་རེད།
ཐོངས་གཅིག་ངས་ཁོང་གིས་ན་བཟར་ལྷན་པ་བསྐྱོན་གྱི་ཡོད་པ་.....
མཐོང་བུང་བས་ཁོང་ལ་ “སྤྱི་ཁྱབ་སི་ཡིང་ལགས། བྱིད་འཆོམ་
བཙོ་སྤྱོད་པ་གནང་སྤྱོད་ངམ་” ཞེས་བཀའ་འདྲི་བྱས་པས། ཁོང་
གིས་བཞུད་མོ་བཞུད་བཞིན་པར་ “སྤྱོད་མ་སྤྱོད་། ལག་རྩལ་
འདི་དམག་དབྱང་ནང་ཞུགས་རྗེས་སྤངས་ནས་ཤེས་བུང་” ཞེས་.....
གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཁོང་གིས་ “དམག་མིར་ཞུགས་ནས་ལོ་
གསུམ་སྤང་ན་འཆོམ་བཙོ་བ་ཆགས་གྱི་རེད། ང་དམག་མི་བྱས་
ནས་ལོ་བཅུ་གངས་སྤང་སྐབས། ལག་རྩལ་འདི་ཤེས་དགོས་ངེས
རེད་” ཅེས་གསུངས་བུང་།

བཅོངས་འགྲོལ་དམག་འཁྲུག་གི་མོག་མའི་དུས་ཁྱ་དམག་

དཔུང་གི་དཔོན་པོ་འཛོམ་དེ་རྒྱ་རྒྱུ་གི་སྐབས་ལས་ལོགས་དུ་
སང་ཡོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཀུའུ་ཡུ་ཡོན་གྱི་འཛོམ་པར་འགྱུར་ཐོག་
དེ་ཅམ་མེད་ཅིང་། ཁོང་གིས་ད་དུང་ལྷན་པུ་ལྷན་རྒྱུ་པོ་
ན་པ་བཟུང་དང་། རས་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ཡོད་པ་རེད།

ཀུའུ་ཡུ་ཡོན་གྱི་འཛོམ་པར་འཛོམ་པོ་འཛོམ་པར་ལྷན་
ཁྲུང་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། 1947 ལོར་ཁོང་ལན་ལན་
ནས་དུ་བེ་ལ་མེམས་གིང་སྐབས་དེར་གནམ་གཤིས་ཏ་ཅང་གྲང་མ་
ཡོད་ཀྱང་ཁོང་གིས་ད་དུང་རས་ཀྱི་དུ་དུ་རྒྱུ་པོ་ལྷན་པུ་ལྷན་
མེད་པ་རེད། ར་ཆོས་ཁོང་གི་སྐྱེ་གཟུགས་ལ་པས་མ་སྒོ་བཏང་
ནས་ལུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་
ནས་ལུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་
“ར་ཆོས་སྐྱེ་ས་ཀྱི་ཁང་པ་ཡོན་པ་དང་། ཁང་པོ་ནང་དུ་འང་མ་
བཏང་ཡོད་པས་ག་ལ་འབྲུགས་སྤྱོད། འབྲུགས་བདེན་པ་ནི་དམག་
སའི་འཐབ་འཛིང་པ་ཡོན་པ་དང་། ཉིན་མཆན་སྤྱོད་མེད་དག་
པོ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་
ལས་ར་ཆོས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁོང་གིས་ད་དུང་སྐྱེ་
མཐུད་དེ་“ཁྱོད་ཆོས་འགོ་བྱིད་པོ་ཟས་གོས་མེད་ལ་སེམས་ཁྲུང་”

བྱེད་དཔག་སྐྱེ་ཡིང། དེ་ལ་འཕམ་འཇིང་པའི་སྒྲིག་སྒྲིལ་མེས་སུ་
 ཁྱེད་མང་ཅམ་བྱེད་དགོས། དེ་ནི་བཞོད་འདོམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་་་
 དོ་སྤང་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་
 རྒྱལ་ཕྱོགས་ལས་བྱེད་པས་དོ་སྤང་དེ་བས་ཆེ་བ་བྱེད་དགོས་པ་་་་་་
 ཞིག་རེད་” ཅེས་གསུངས་ཐུང་།

གྲུ་ལྷ་ཡོན་ཀྱང་གིས་མས་མ་རྣམས་ལ་དེ་བས་ཐུགས་་་
 བཅི་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གིས་རྒྱན་དུ་ “མས་མ་རྣམས་ནི་
 ཆེས་ལྷག་པས་མ་སྒྲིལ་མེད་དང་ཆེས་དཔལ་འདུག་མེད་ཀྱི་གསར་
 བརྒྱའི་འཕམ་འཇིང་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་ཆོས་ལྷག་པས་མ་རྣམས་
 དག་དང་དཔལ་འདུག་པ་ལྟལ་ཤོད་ཀྱིས་དཔག་འཕམ་བྱས་སྒྲིན་་་་
 མས་སྒྲིན་ཕྱག་པ་རེད། ང་ཆོས་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་བཟང་སྟེ་
 བཟའ་ཆ་ལོགས་པ་བརྒྱལ་ནས་ཁོང་ཆོས་གཞུགས་པོ་གང་མཐོང་
 གསོ་ཐབས་ཀྱིས་དཔག་སར་རང་འཇགས་ལོག་ཐུབ་ཐབས་བྱེད་་་་་
 དགོས་” ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཁོང་གིས་ “འཕམ་འཇིང་པས་
 དཔག་རྒྱག་སྐབས་དགྲ་པོར་ཞེ་འཁོན་དག་པོ་བྱེད་རྒྱ་ཁོ་ན་ ལས་་་
 གཞན་གང་ཡང་བསམ་གྱི་མེད། མས་སྒྲིན་ཕྱག་པའི་རྗེས་སུ་གོང་
 གི་བསམ་སྒྲི་དང་མི་འདྲ། ཁོང་ཆོས་མ་ཁར་ན་ཐུག་གཏོང་བའི་

སྐབས་སྐྱིམ་གྱི་སྐྱེ་ཉི་ཅན་གྱི། དེར་བརྟེན་མས་མ་ནམས་
 གྱི་འཆོ་བར་ལྟ་སྟོན་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། བསམ་སྒྲིའི་ཐོག་
 ཏུའང་སྐྱེ་ཉི་དང་འབྲ་བའི་སེམས་གསོ་གཏོང་དགོས། གྲུང་གོར་
 བཀྲམ་དཔེ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ་ “ནང་ཏུ་སྤྱོད་སྐབས་པ་མར་བརྟེན།
 གྱི་ལ་འཁྱོད་ཏུ་སྐྱོགས་པོར་བརྟེན་” ཟེར་བ་ལྟར་རེད། བསམ་
 བརྒྱུ་དཔྱད་སྟེ་ནང་ཏུ་སྤྱོད་སྐབས་པ་མ་ཟོན་ཏུ་སྤྱོད་དང་
 པ་མ་ཟོན་སེམས་ཁུར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་” ཅེས་གསུངས་བྱུང་།

གྲུང་ལྟ་ཡོན་གྲང་གིས་མང་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱིམ་ཁྱིམ་སྐྱུང་
 སྐྱུང་ལྟ་བུར་ཏུ་དོ་སྤྲང་གནང་གི་ཡོད་པ་སྟེ། མེངས་གིག་ཏུ་
 ཞིག་ཁ་སྐྱུང་སྤྱང་པོར་བཀྲམས་ནས་སྤྱང་པོའི་བགས་པ་བལྟས་
 ཡོད་པ་ཁོང་གིས་གཟིགས་འཕྲལ་སྐྱུང་བ་ཏུ་རྒྱ་སྤྱང་གཏོང་.....
 བར་བཀྲང་ནས་ཏུ་རྒྱ་བར་ “སྐྱུང་ཁྱོད་ལ་ཏུ་ཁ་སྐྱུང་གྱི་སྤྱང་པོར་
 ཐོགས་ཟེར་གྱི་འདུག་གས། ཁྱོད་རང་སྐྱིམ་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་གསུམ་
 དང་དོ་སྤྲང་བྱེད་དགོས་པ་བརྒྱད་སྟོང་སྟོང་བྱེད་མ་ཟོང་རམ་”
 ཞེས་བཀའ་བཀུན་དང་སྐྱགས་ཏེ་གསུངས་པས། ཏུ་རྒྱ་བས་
 “སྟོང་སྟོང་བྱེད་སྟོང་” ཞེས་ཞུས་པ་རེད།

དེ་ནས་ཡང་ “ཁྱོད་ཀྱིས་ས་ཞིང་འདྲེབས་སྟོང་རམ་” ཞེས་

བཀའ་འདྲི་གནང་བར་ “འདྲེབས་སྐྱོད་། ང་ནི་ཞིང་དབུལ་
 ཡིན་” ཞེས་བྱས། ཁོང་གིས་ “ཁྱོད་རང་གིས་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཆེན་
 གོ་བ་སྐྱུམ་དང་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་བརྒྱད་སྟེང་སྐྱོད་བྱེད་སྐྱོད་བ་
 རེད་ལ་ས་ཞིང་ཡང་འདྲེབས་སྐྱོད་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་མི་སེར་གྱི་ཁོ་
 ཡན་ལ་གནོད་སྐྱོན་བཏང་བས་དེ་ནི་ཡག་པོ་མ་རེད། རྗེས་སུ་
 མི་སེར་གྱི་ཁོ་ཡན་ལ་མགོ་ཆེན་བྱེད་དགོས་” ཞེས་གསུངས་ས།

第十三课 朱委员长的故事

朱委员长个人生活是非常俭朴的。在长征时，他穿着一身粗布军衣、一双草鞋。有一次，我见他补衣服，就问他：“总司令学过裁缝吗？”他笑着说：“没有学过。这种技术是到部队以后学会的。”他又说：“当兵三年成裁缝，我当兵十多年了，这门技术应该学会了吧！”

解放战争初期，部队的物质生活比长征时期提高了一些，但是朱委员长的生活并没有什么改变，他还是穿着一身粗布衣服、一双草鞋。

朱委员长对战士的生活非常关心。一九四七年他由延安来到华北，那时天气很冷，他还是穿着一件旧布大衣。我们考虑到他的健康，给他做了一件羊皮大衣、一双皮鞋送去，被他退回来了，并且说：“我们住的是房子，屋里又生着炉子，哪里冷呢？真正冷的人是前方的战士，是日日夜夜监视着敌人堡垒的哨兵。”他接着又说：“你们不要过分关心首长的饥寒，应该多关心战士的饱暖，这是每个指挥员应该十分注意的，尤其是后勤干部更应该特别注意。”

朱委员长对伤员更加关怀。他常说：“伤员是最忠诚、最勇敢的革命战士，他们因为忠实和勇敢才流血。我们应该多想办法弄些好的食物给他们吃，使他们早日恢复健康，重返前线。”他又说：“战士在打仗的时候是什么也不想的，只知道痛恨敌人；在负伤以后，思想就不同了。当他们的伤口疼痛的时候，他们就会回想起家中的亲人。因此，对伤员不仅在生活上要多加照顾，在精神上也要象亲人一样地安慰他们，中国有句俗话：

‘在家靠父母，出外靠朋友’。在革命队伍里就要靠同志们的互相照顾、互相关怀。”

朱委员长特别注意群众纪律。有一次，他看到一匹马拴在枣树上啃坏了树皮，他叫警卫员把饲养员找来，用责备的口吻说：“谁叫你把牲口拴在这树上呢？你学过三大纪律、八项注意没有？”饲养员回答：“学过。”

“你种过地没有？”

“种过，我是贫农。”

“你既学过三大纪律、八项注意，也种过地，还损害老百姓的利益，这是不好的。今后应该重视群众的利益。”

ཆིག་གསར། 生 词

གླུང་故事 བབ་ཆགས་俭朴 ཟུང་སྤྱད་长征 ལྷ་ལྷ་草皮
鞋 ལྷ་བ་བསྐྱུ་补（敬） སྤྱི་ཁྲབ་སི་ཁིང་总司令
འཆེས་བཞོ་སྤྱད་学裁缝 ལ་བཟའ་衣服（敬）
རས་ལྷ་布鞋 ཏུ་ཤེ་华北 ཏུ་དབྱི་大衣 ལུག་ལྷགས་羊皮

འཇུར་ཏ་ 皮鞋 ཅུར་སླག་གནང་ 退回 མེ་བཏང་ 生
 火、生炉子 བདེན་པ་ 真正、真实、真理
 བཅན་རྩང་ 堡垒 ས་ལྷ་བ་ 哨兵 བཀྲ་འདོམས་པ་ 指挥员
 ལྷག་པར་དུ་ 尤其 ཅུབ་ཕྱགས་ལས་བྱེད་པ་ 后勤干部
 མས་མ་ 伤员 ཕྱགས་བརྩེ་ 关怀 ཆེས་ལྷག་བསམ་ཐོལ་མེད་
 最忠诚 ཆེས་དཔའ་ངར་ཁྱམ་མེད་ 最勇敢
 དཔའ་མཛངས་བརྟལ་ཕོད་ 英勇 གཟུགས་པོ་གསོས་ 恢复健
 康 ཞེ་འཁྱབ་བྱེད་ 痛恨 མ་ཁ་ 伤口 བ་ཐུག་གཏོང་ 疼痛
 ཐུན་ཉེ་ 亲人 སེམས་གསོ་གཏོང་ 安慰 ཁ་སྐར་སྤང་པ་ 枣树
 བགས་པ་ 皮 སྐ་སྐང་བ་ 警卫员 ཏ་ཇི་ 饲养员
 བཀའ་བཀྱན་ 责备 (敬)

འགྲེལ་བཤད་ 语法注解

一、助词ལ་(—ར་)除了构成主语，状语外，还可以构成宾语、表示动作的对象，有“向”、“对”、“为”的意思，如：

1. ཁྱུ་ཁྱེ་ཕྱིན་ཀྱང་གིས་འཕྲུབ་འཛིང་པའི་འཆོ་བར་(བ་……

ལ་) ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོ་རན་པ་གི་ཡིད་པ་རེད།

朱委员长对战士的生活非常关心。

2. ཏང་ཁྱང་དབྱང་གིས་ཐོད་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་མཐོང་ཆེན་གནང་གི་ཡིད་པ་རེད།

党中央对西藏工作很重视。

3. ང་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཛུགས་སྐྱོན་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད་དགོས་རེད།

我们对国家的建设要关心。

ཐུང་ཆན། 练 习

1. 把下列句子译成汉语：

(1) ང་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱ་ནར་ལ་བདག་གཙས་བྱེད་དགོས་རེད།

(2) ང་ཚོས་དུས་དྲག་དུ་མང་ཆགས་ཀྱི་འཚོ་བར་སེམས་ཁུར་བྱེད་དགོས་རེད།

(3) མང་ཚོ་པས་ཀྱིས་ཐོན་སྐྱེད་ཏུ་ཁག་གི་ལས་དོན་ལ་བསམ་འཆར་བྱུང་བ་རེད།

- (4) དེ་རིང་རྩ་ཁག་གི་པད་ཚལ་ལ་ལྷུང་བརྒྱབ་པ་ཡིན།
- (5) དེ་རིང་ཉལ་ཁང་ལ་གད་ལུྭ་བྱས་པ་ཡིན།
- (6) ངའི་ལག་པའི་མ་ལ་སྐྱན་བརྒྱབ་པ་ཡིན།
- (7) མང་ཚོགས་ལ་ཏང་གི་སྲིད་རྩམ་རྒྱུ་བསྐྱགས་་་་
ཡང་ཡང་བྱེད་དགོས།

སྒྲིབ་ཆན་བཅུ་བཞི་པ། གསལ་བཞི་པ་ ཆེད་ཏུ་བོད་སྐད་སྒྲིབ་པ།

བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་བའི་རྗེས་སུ། ང་
 ཚེ་བོད་སྐད་དམག་དཔུང་གིས་མཐའ་མཆམས་སྒྲུབ་སྒྲླབ་བྱེད་ཀྱི་
 དང་རྒྱལ་སྒྲུབ་སྐབས་ཤིག་གཏོང་བའི་ལས་འགན་བཟུབ་ཀྱི་ཕྱད།
 ད་དུང་རྒྱ་ཆེན་བོད་རིགས་མི་དམངས་ལ་ཏང་གི་ཐོད་རྒྱས་དང་...
 མོས་མཐུན་དོན་ཆན་བཅུ་བདུན་གྱི་དགོངས་དོན་དེལ་བཟུགས་...
 བྱེད་པ་དང་། བོད་རིགས་མང་ཚོགས་ལ་ཐོན་སྐྱེད་སྒྲུབ་གས་
 དང་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱལ་བྱས་ཏེ་རང་རེའི་ཏང་དང་རང་རེའི་
 དམག་དཔུང་གི་སྟན་གྲགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཏུ་གཏོང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་
 བས་ལ་རྒྱས་ཐོག་ནས་གནས་པའི་མི་རིགས་དབར་གྱི་འགལ་ཆ་...
 རིམ་བཞིན་མེད་པ་བཅོས་ཏེ་མི་རིགས་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་...
 དམག་དམངས་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཏུ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་...
 ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་སྐད་བདུན་མ་འབྲུད་སྟབས་མང་ཚོགས་
 གིས་རེ་འདུན་དང་བདེ་སྤྱད་གང་ཡོད་པ་ང་ཚོར་ཤོད་མི་སྲུབ་པ་...

ཞིང་ཕྱུང་འཁོར་ཆེན་གསུང་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུང་...
གསུང་བཞེད་པ་འཇུགས་སྤྱོད་ནང་དགོས་པ་ལྷན་ལྷན་སྤོང་པ་
རེད།

བོད་ཞིང་བོད་ཡིག་སྤྱིང་བདར་འཛིན་གྲུ་དང་། དེ་
བཞིན་རྗེས་ཀྱི་བོད་ལས་ཕྱིད་སྤྱོད་གྲུ་དེ་ཁ་རྗེས་ལྷན་སྤྱོད་གཙང་
འབྲས་ཀྱི་ཞོལ་ཁང་གི་ཁ་དང་། དྲུང་གྱི་གྲིང་ཁ། བ་ལྷའི་
གྲིང་ཁ་བཅས་སུ་བཅུགས་པ་རེད། སྐབས་དེར་སྤྱོད་སྤྱིང་ཕྱིད་
སྤྱོད་ཆ་ལྷན་གྱིན་ཏུ་ཞུན་པ་ཞེ། སྤྱོད་གྲུ་དང་། སྤྱོད་ཁང་།
སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མེད་པར་སྤྱོད་ཕྱག་ནས་སྤྱོད་པར་ཉལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
ལ་ཆར་པ་འབབ་དུས་མ་གཏོགས་དུས་ཚོད་མང་ཆེ་གྲིང་ཁའི་ལྷང་
གསེབ་ཏུ་ནག་པར་བསྐྱངས་ནས་སྤྱོད་ཆ་ལྷན་དགོས་པ་དང་།
དགོང་མོ་ལྷང་སྤྱོད་ཞིང་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་མི་མང་པ་རུབ་རུབ་བྱས་
ཏེ་རང་སྤྱོད་ཕྱིད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱལ་འབྲེན་ཐད་དཀའ་...
ངལ་ཡོད་པའི་ཐོག་ཏུ་བོད་ས་གནས་མིང་གཞུང་ནང་གི་འོག་སྤྱོད་
པ་ཉུང་གསུང་ལྷན་འབྲུ་རིགས་ཐད་ང་ཚོར་དཀའ་ངལ་བཅས་པར་
བརྟེན། རྒྱ་དུས་གཅིག་བཟས་ནས་རྒྱ་དུས་གཅིག་མེད་པ་དང་།
སྐབས་གཅིག་རིང་ཐུག་པ་སྤྱོད་པོ་རང་གི་གདོང་ཡང་མཐོང་ཐུབ་

པ་དེ་འདྲ་བརྟུངས་ཏེ་རྒྱགས་ཐབས་བྱེད་པ་མ་ཟད་ཐ་ན་སྐྱེ་རིལ་
 ཡང་བཙས་ནས་ཟ་སྦྱང་། ཁྱོན་ཐོད་དང་མཚོ་ཐོད་གཞུང་
 ལས་སྤངས་འཁོར་གར་གཏོང་མ་ཐུབ་ཀྱི་པར་དུ་སློ་མཐུན་ནམས་
 ཡང་ཡང་འབྲངས་བྱེད་སྒྲགས་བྱེད་ཀྱི་ངང་དུ་སློབ་སྦྱོང་རྒྱན་.....
 འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་པ་ཡིན། དུས་ཚད་རིང་པོ་ཞིག་གི་ནང་
 སློབ་གྲུར་སློབ་དེབ་མེད་ལ། སློབ་ཤུག་ནམས་ལ་ཐིན་པོ་འགོད་
 དེབ་ཀྱང་མེད་པར་དགེ་ཆན་གྱིས་ཆོག་རེ་རེ་བསྐྱབས་རྗེས་སློབ་...
 ཤུག་གིས་རྗེས་སློབ་བྱས་ཏེ་ཆོག་རེ་རེ་སློག་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་རྒྱན་གྱི་འག་དུ་གལ་སྲིད་མཐའ་མཆམས་...
 འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་རྒྱ་དང་། རྒྱལ་སྤྱང་སྤྱ་བརྟན་གཏོང་བྱ། སློ་
 གཅིག་མེམས་གཅིག་གིས་ཐོད་རིགས་མི་དམངས་ལ་ཞབས་.....
 འདེགས་ཞུ་བའི་བསམ་སློ། དཀའ་ངལ་ཁྱད་བསད་བྱེད་པའི
 གསར་བརྗེའི་སྤྱང་སྒྲོབས་བཅས་མེད་པ་ཡིན་ན། ཟུ་མཐུད་དེ་
 སློབ་སྦྱོང་མཐའ་འཁྱོལ་བ་བྱེད་གལ་ཐུབ།

第十四课 为革命学藏语

西藏和平解放后，我们进藏部队除了担负

守卫边疆，巩固国防任务以外，还要向广大藏族人民宣传党的政策和十七条协议精神，并通过帮助藏族群众恢复和发展生产，扩大我党我军的影响，逐渐消除历史上遗留下来的民族隔阂，密切民族关系和军民关系。但是，由于语言不通，群众的要求和呼声无法向我们表达，我们也不能直接向群众宣传党的方针政策，对开展群众工作有很大影响。因此，摆在进藏战士面前的一个重要课题就是要努力学习藏语文，与藏族人民沟通思想。根据形势的发展和要求，西藏军区于一九五二年初成立了藏语文训练班。军区在八月召开的第一届党代会上，又把开展学习藏语文活动作为全区部队的“十项工作任务”之一提了出来，加强了对学习藏语文的组织领导，随后又把藏语文训练班扩建为西藏军区干部学校。几年间培养了一大批翻译人才，在西藏的社会主义革命和建设中发挥了积极作用。

藏训班以及后来的藏干校，先后设在拉萨河畔的雪康林卡、仲吉林卡和帕拉林卡。当时学习条件十分艰苦，没有校舍、课堂和电灯，

学员们都住在帐篷里，除了阴雨天，多数时间是用木板架在林卡中间的空地上上课，晚上全班只好挤在一支鱼烛下自习。由于运输困难，加上西藏地方政府中的一小撮反动分子在粮食问题上卡我们，所以学校经常是吃了上顿没下顿，一段时间内全靠喝照得见人影的面糊糊充饥，甚至吃煮碗豆，直到川藏、青藏公路通车之前，同志们经常是在半饥半饱的状态中坚持学习。很长一段时间，学校没有教材，学员们连笔记本都没有，往往是教员教一句，学员们跟着念一句。

在这种条件下，如果没有建设边疆，巩固国防，全心全意为西藏人民服务的思想，没有吃苦耐劳的革命精神，是不可能坚持学习的。

ཆིག་གསར། 生词

བྱལ་སྤངས་ལ་བརྟན་གཏོང་བ་ 巩固国防 ལས་འགན་བསྐྱབ་ 完成任务
 ལྷན་གྲན་ 影响、声誉 རྒྱུ་ཁྲབ་ཏུ་གཏོང་ 扩大
 འགྲེལ་ཆ་ 语言不通 བདེ་ལུག་ 疾

苦 ཁོད་之中、中间 མཐུན་དུ་ལྷག་摆在前面
 བསམ་སྒྲོ་འབྲེལ་མཐུད་沟通思想 དུས་བབ་形势
 དགོས་གལ་需要、要求 སྒྲུང་བདར་འཛིན་གྱ་训练班
 ལས་བྱེད་སྒྲུབ་གྱ་干校 སྒྲུང་སྒྲུབ་翻译（口译）
 འཕྲོ་ཆེན་大量 གུར་帐篷 ལྷང་གསེབ་林卡、树林
 ཐུག་པ་面糊糊 སྒྲ་བ་稀 རྒྱལ་ས་ཐབས་བྱས་充饥
 སྒན་རིལ་碗豆 འབྲངས་བྱེད་སྒྲགས་བྱེད་半饥半饱
 རྒྱུ་སྒྲུབ་བྱས་跟着学、模仿

འབྲེལ་བཤད། 语法注解

一、ཕྱད་ 相当于汉语的“除了……”的意思，在复句中表示进层的关系，它要加在第一句的句尾。如：

1. རྒྱལ་སྒྲུང་སྒྲ་བཤད་གཏོང་བའི་ལས་འགན་བསྐྱབ་རྒྱ་ཕྱད།
 ད་དུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དུ་རིགས་མི་དམངས་ལ་ཏང་གི་སྲིད་ཅུས་
 རྒྱལ་བསྐྱགས་བྱེད་དགོས།

除了完成巩固国防任务外，还要向藏族人民宣传党的政策。

2. ཉིན་རེའི་སྒྲིབ་ཆན་བཟོ་བྱ་ཕྱད། བསྐབ་བྱའི་སྒྲིབ་ཆན་
སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་དགོས་རེད།

除了完成每天的作业，还要预习没有教的课文。

3. སྤྱད་རྒྱས་རྒྱལ་བསྐྱགས་བྱེད་བྱ་ཕྱད། གལ་ཆེ་གོས་ལག་
ལེན་བསྐྱར་དགོས་རེད།

政策除了宣传，更重要的要贯彻。

སྒྲིབ་ཆན། 练 习

把下列句子译成藏语：

- (1) 我们每天除了搞好工作，还要学习藏语文。
- (2) 党的政策除了宣传、更重要的是贯彻执行。
- (3) 除了扎西，其余同志都到齐了。
- (4) 我们每天除了学习藏语，还要学习英语。
- (5) 明天的劳动除了病号，其他同志都要参加。

སྒྲིབ་ཆན་བཙུང་ཡེ་པ། ལམ་བཟོའི་དཔལ་ བོ་ཀྱང་སྦྱུ་ཡིན།

ཆངས་འཁོར་ཁྲོན་ཐོད་གཞུང་ལམ་བཟོད་ནས་གཡང་ལ་
གཟར་ཅན་གྱི་མྱེ་དག་ཁྲོ་ལ་རྒྱག་དུས། མྱེ་དག་ཁྲོ་ལའི་རྒྱབ་ངོས་
ཀྱི་རི་རྒྱུད་ལ་ཐང་གིང་གིས་བརྟམས་པའི་བང་སྐྱོན་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟ་
རེད། བང་སྐྱོན་རྒྱ་བའི་ནང་“དཔལ་བོ་གཏན་དུ་མི་ཡི་སེམས་ལ་
གནས་” ཞེས་པའི་རྒྱ་ཡིག་ཡིག་འབྲུ་ཆེན་པོ་དུག་ནས་ཡིད་དཔང་
འཕྲུག་པའི་འད་མདངས་འཕྲུ་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ནི་དཔལ་བཟང་ ཡིན་
པའི་གྲང་ཁན་ཏང་ཡོན་ལམ་བཟོའི་དཔལ་བོ་སྒྲིབ་མཐུན་ཀྱང་སྦྱུ་
ཡིན་གྱི་བང་སྐྱོན་རེད།

1950 ལོར་མི་དམངས་བཅོངས་འགྱོལ་དམག་གིས་ལྟ་
མའི་ཀྱུ་ཞིའི་“ཕྱགས་གཅིག་ནས་དམག་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་།
ཕྱགས་གཅིག་ནས་ལམ་བཟོ་བྱེད་དགོས་” པའི་ཆབས་ཆེན་གྱི་ལྟ་
བཀའ་སྒྲིབ་ལག་བརྟར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ། ཐོད་ལ་དམག་སྤྱོད་
བྱེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་འཇམ་གྱིང་ཡོངས་ལ་སྐད་གཤགས་ཡོད་

པའི་ཁྱོད་ཐོད་གཞུང་ལམ་བཟོ་འགོ་བཙུགས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་
 གྲང་རྒྱུ་ཡིན་ནི་ཐོད་རྒྱུད་དཔུང་སྡེ་ཞིག་གི་ཚུང་རིགས་མེ་སྒྲིགས་
 བན་གྱི་བན་གྲང་རེད། སྡེ་དགེ་ཁོ་ལར་སྐངས་འཁོར་གར་གཏོང་
 བྱུང་པའི་ཆེད་དུ། རིམ་པ་གོང་མས་ཚུང་རིགས་མེ་སྒྲིགས་བན་
 དེ་རྩམ་མེ་རྒྱག་མཁན་བན་ལ་བསྐྱར་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་
 རེད། སྐབས་དེ་དུས་སློ་མཐུན་ཁ་གསུལ་སློ་ལ་འགྲོ་གི་མེད་པ་
 རེད། གྲང་རྒྱུ་ཡིན་གྱིས་“མེ་སྒྲིགས་དཔལ་གྱིས་མེ་སྒྲིགས་རྒྱག་
 བས་པ་དང་། རྩམ་མེ་རྒྱག་མཁན་བྱས་ན་ཡང་ཆོག ཁྱོད་ཐོད་
 གཞུང་ལམ་ལེགས་འབྱུང་ཡོང་ཆེད། རྒྱང་དཔག་ལས་དཔག་ལ་
 བསྐྱར་ནའང་འགྲིག” ཅས་བཤད་པ་རེད།

གྲང་རྒྱུ་ཡིན་ས་མཐོའི་གནམ་གཤིས་མི་འཕྲད་པའི་.....
 ཐོག་ ཁྲག་ཤིང་རྩ་ཅང་ཉམས་པས་རྟག་དུ་མགོ་ཕྱེ་འཁོར་བ་དང་།
 མིག་རབ་རིབ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ཞེས་རྩམ་ཁོང་རི་གཤམ་དུ་
 ངལ་གསོ་རྒྱག་པར་བཏང་ཡང་། གྲང་རྒྱུ་ཡིན་གྱིས་“གཞུང་
 ལམ་སྡེ་དགེ་ཁོ་ལ་བཀལ་ནས་བཟོ་མ་བྱུང་ན། ང་ཡང་ལ་ནས་
 མར་མི་བབས་ཐག་ཆོད་ཡིན” ཞེས་བཤད་པ་རེད། ཁོང་རྟག་
 པར་ལས་དཔག་ཐོན་ལ་ཕྱིན་ནས་རྩམ་མེ་བརྒྱུད་སྡེ་རྩ་གཤམས་.....

ལས་ཀྱི་ཉམས་སྤྱད་སྤྱད་ཕྱད་ཕྱད་ལའི་དབང་གིས་ལན་ ཡངས་ཀྱི་...
ལས་སྤྱད་མཐོ་ཏུ་མཐོགས་པ་ཐུན་སྐབས། ལམ་བཟོའི་སྤྱད་ཅད
མཐོགས་སུ་འགྲོ་བྱུང་བ་བྱུང་བ་རེད།

1952 ལོའི་ཟླ་ 12 པའི་ཆེས་ 10 ཉིན་གྱི་ཉིན་དགུང་...
ལ་དམག་དཔུང་འཛམས་ནས་ཁ་ལག་ཟ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། གྲང་
རྒྱུ་ཡིན་གྱིས་ཕའེ་གསུམ་པའི་རྩ་ཁྲད་ལ་སྤྱན་འདྲག་ཅེས་བ་...
གྲོ་ཐོས་བྱུང་ནས་ཁོང་གིས་ཁ་ལག་གྲང་མ་བཟས་པར་བྲེལ་ འཆུབ
ངང་ཕའེ་གསུམ་པའི་ལས་སར་ཐུན་བ་རེད། ཕའེ་གསུམ་པའི་
ལས་ས་ནི་གཡང་གཟར་ཅན་གྱི་བྲག་རིའི་ལྗངས་སུ་ཡིན་ཞིང་།
སྤྱོད་ཏུ་རྩ་མེ་གཅིག་བརྒྱབ་པའི་འཁོར་གྱིས་བྲག་ལ་མེར་གཤམ་
ཡོད་པ་རེད། གྲང་རྒྱུ་ཡིན་གྱིས་རང་གི་སྤྱོད་ཉེན་ལ་མ་བརྟུས་
པར་རྩ་ཁྲད་རེ་རེ་བཞིན་བཟོ་བཅས་བྱེད་པ་དང་རེ་རེ་བཞིན་...
རྩ་ཁྲད་ལས་ནས་སྤྱད་པ་བྲིད་པ་རེད། ཁོང་ལས་ཀ་བྲེལ་བ་འཆུབ་
འཆུབ་ངང་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་སྤྱོད་ཏུ་མ་ཁོང་ཆེན་པོ་ཞིག་
མར་ཐགས་ཡོང་ནས་གྲང་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་ལས་ཐོག་ཏུ་ཐོག་པས་སྤྱོད་...
མཐུན་ཆོས་འབྲལ་མར་ཁོང་བསྐྱབས་བ་རེད། ཁོང་དྲན་པ་གསོས་
ཏུས་འབྲལ་གྲོགས་ཆོར་ “དང་གིས་སྤྱད་པའི་ལས་འགན་ ངས་.....”

བརྒྱུ་བ་ཕྱུ་བ་མ་མོང་། རྒྱུ་མ་ཕྱུ་མོ་ད་ལྟ་ལས་ཕྱར་བྲེལ་བ་མི་
བའི་སྤང་རེད། མཁུགས་པ་ལས་ཀ་བྱེད་པར་བྱུགས། ཀུལ་
ལམ་དེ་ངེས་པར་དུ་ལྟ་ས་བར་བཟོ་བྱུ་བ་བྱེད་དགོས་” ཞེས་……
བཤད་པ་རེད།

རྒྱུ་མ་ཕྱུ་ཀྱང་རྒྱུ་མིན་རང་སྐྱེ་གྲོས་བྱང་བའི་རྒྱུ་
སྤྱི་ཏང་ལྷན་གྱི་ཀྱང་རྒྱུ་མིན་དཔེ་བཟང་གི་གྲང་ཁན་ཏང་ཡོན་
ཞིག་མིན་པར་འདས་རྒྱུ་ཁས་ལེན་གནང་བ་དང་། ཁོང་འཆོ་
བརྒྱལ་སྐུ་ལས་མེས་ལྷུ་ལ་ནང་ཁུ་ནས་ཕྱིར་ཡོང་བའི་ཆལ་སྐྱ་
དེ་ད་ཆ་ཁོང་གི་འབྲུལ་བྱོགས་ཀྱིས་ས་མཐོའི་སྤྲོང་དུ་བཀྲམ་ནས་ཅ
བ་ཅུགས་པ་དང་། ལྷ་གྱ་ལྷས་པ། མེ་རྟག་བཞུད་པ། འབྲས
བྱ་བྱགས་པ་བཅས་བྱང་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུ་གཤེགས་དཔལ་པོའི་
ཁག་རྟོན་གྱིས་སྤྱེ་དགོ་ཁྱོད་མར་པོར་གྱུར་ཡོད་པ་དང་དཔལ་……
པོའི་དར་ཆ་དུས་གཏན་དུ་པོད་སྤྲངས་ས་མཐོའི་སྤྲོང་དུ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་
དུ་གཡོ་བཞེན་ཡོད་པ་རེད།

第十五课 筑路英雄张福林

汽车沿着川藏公路，翻过险峻的雀儿山。

在雀儿山西面的山腰上，有座青松簇拥的陵墓。墓碑上“英雄永活人心”六个大字光彩夺目。这是模范共产党员，筑路英雄张福林同志之墓。

一九五〇年，人民解放军为了执行毛主席“一面进军，一面修路”的伟大指示，在进军西藏过程中，开始修筑举世闻名的川藏公路。当时，张福林是进藏某部小炮班长。为了打通雀儿山，上级决定把小炮班改为爆破班。这时有的同志想不通。张福林说：“炮兵会打炮，也可以搞爆破。为了修通川藏公路，步兵也可变工兵！”

张福林不适应高原气候，加上严重贫血，经常头昏眼花，医生让他下山休息。张福林说“公路不过雀儿山，我决不会下山。”平时，他常去工兵团学习放炮炸石的经验，使全连工效迅速提高，加快了筑路的进度。

一九五二年十二月十日中午，部队正集合吃饭。”张福林听说三排炮眼有问题，他连饭也没吃，急忙赶到三排工地。三排的工地是在悬崖上，原已放了一炮，震松了石岩。张

福林不顾个人安危，一个个修正炮眼，一次次装药铺线，……。正当他紧张工作的时候，突然一块巨石掉了下来，砸在张福林身上，……。同志们急忙把他抢救出来，当他苏醒过来的时候，对战友们说：“我没有完成党交给的任务。同志们！现在施工紧张，赶快出工吧！公路，一定要修到拉萨。”张福林同志牺牲后，师党委作出决定：追认张福林为模范共产党员、并将他生前所在班命名为“张福林班”。

张福林生前从祖国内地带来的菜籽儿，而今已由他的战友撒在高原，生根、发芽、开花、结果。烈士的鲜血染红了雀儿山，英雄的旗帜永远飘扬在西藏高原。

ཆིག་གསར། 生词

གཡང་གཟར་	险峻	ཐེ་དགེ་ཁོ་ལ་	雀儿山	བདུ་མས་	簇拥、
环绕		བང་ས་	陵墓	མིང་དབང་འབྲུག་	夺目
ཁུང་ཟིགས་མེ་སྒྱུགས་	小炮			ཟིམ་པ་གོང་མ་	上级
རྩམ་མེ་རྒྱག་མཁན་པན་	爆破班			ཁྱོ་ལ་འགྲོ་	想通

ཀང་དམག་步兵 ལས་དམག་工兵 གནམ་གཤིས་མི་འཕྲད་不
 适应气候 བྲག་གི་ཉམས་贫血 མགོ་ཡུ་འཁོར་头昏
 མིག་རབ་རིབ་བྱེད་眼花 རྩ་གཤགས་炸石 ལས་ཕྱད་工效
 བྱུར་ཆད་速度 སེར་ཀ་གས་震松、裂缝 སྲག་ཉིན་生命
 危险 མ་བརྟུས་པ་不顾 ལས་གྲྭ་工程、施工
 འཆོ་བཞུགས་生前 ཅ་བ་ཚུགས་生根 བྱ་བྱ་བྱས་发芽
 མི་ཉིག་བཞད་开花 འབྲས་བྱ་བཏགས་结果 བྲག་རྩན་鲜
 血 ལྷབ་ལྷབ་དུ་གཡ་飘扬

འབྲེལ་བཤད། 语法注解

一、……དབང་གིས་表示因果关系，相当于汉语的“由于……所以……”的意思。例如：

1. ཁོང་ཉིག་པར་ལས་དམག་ཐོན་ལ་ཕྱིན་ནས་ཇས་མི་བརྒྱབ་
 ཉི་རྩ་གཤགས་ཡས་ཀྱི་ཉམས་སྦྱང་སྦྱབ་སྦྱང་བྱས་པའི་དབང་
 གིས་ལན་ཡོངས་ཀྱི་ལས་ཕྱད་མགོ་རུ་ཕྱིན་པ་རེད།

由于平时他常去工兵团学习 放炮 炸石的
 经验，所以使全连工效提高了。

2. ཞམ་ཇེ་གྲང་ལགས་ཀྱིས་སློ་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་ བོད་
 རིགས་མི་དམངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུས་པའི་དབང་གིས་
 བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་དགའ་པོ་ཞེ་བྱས་ཕྱིད་
 གྱི་ཡོད་པ་རེད།

由于张大夫一心一意地为藏族人民服务，
 所以藏族人民非常爱戴他。

སྒྲུང་ཆར། 练 习

把下列句子译成汉语：

- (1) བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐྱར་གྱི་གྲང་དབང་གི་ཡིག་ ཆ་.....
 ཨང་སྐམ་ཅུ་སྔ་གཅིག་ལག་བརྟར་བྱས་པའི་དབང་
 གིས་གང་ཅིའི་ཐད་ལ་ཡར་རྒྱས་བྱང་ཡོད་པ་རེད།

- (2) ཐོན་སྐྱེད་འགན་འཁུའི་ལམ་ལུ་ལག་བརྟར་བྱ་བ་
 པའི་དབང་གིས་ཞིང་པའི་ཏུར་བརྩོན་རང་བཞིན་
 མཐོ་རུ་ཞེ་བྱས་ཕྱིན་འདུག

- (3) ཉེ་ཆར་ལོ་བརྒྱད་མར་ལོ་ལྔ་ལགས་བྱང་པའི་དབང་
 གིས་འབྲུ་རིགས་འབལ་དུ་ཕྱིན་འདུག

- (4) ཏང་གི་མྱིད་རྩུ་ས་ཁག་དོན་འཁྱོལ་ཡག་པོ་བྱང་བའི
 དབང་གིས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་.....
 གཏོང་རྒྱུ་ལེ་མས་ཤུགས་ཚེན་པོ་ཡོད་པ་རེད།
- (5) འདི་ལ་ཆར་ཆུ་རན་པའི་དབང་གིས་ལེ་མས་ཅན་.....
 ལ་མེད་ཡག་པོ་འདུག

སྒྲོབ་ཆན་བཅུ་ལྟག་པ། མི་དམངས་དམག་ དབྱར་གི་མཇུག་རྗེས།

མིས་རྒྱལ་མཐའ་མཆམས་སྤྱང་སྒྲོབ་དང་ བོད་ཚྱངས་ཀྱི་
དཔལ་འབྱོར་དར་རྒྱས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་བོད་བཞུགས་མི་དམངས་
བཅིངས་འཁྱོལ་དམག་གིས་བོད་ཀྱི་འགྲིམ་འགྲུལ་བྱ་གཞག་ཡོར་
རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུ་ལྟེན་བྱས་རྗེས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བཞུག་
ཡོད་པ་རེད། མི་དམངས་བཅིངས་འཁྱོལ་དམག་གིས་བོད་སྤྱད་
བྱེད་འགོ་རྒྱགས་པ་ནས་བརྒྱུད་ཁྱོན་བོད་གཞུང་ལམ་དང་མཚོ་བོད་
གཞུང་ལམ་གྱི་གིག་ཆད་ལེན་རྒྱ་དང་གཞུང་ལམ་བཙོ་བའི་དཀའ་
ཆེགས་ཅན་གྱི་ལས་འགན་ཁུར་ཡོད་པ་རེད། གཞུང་ལམ་གཉིས་
པོ་དེ་བཙོ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་མི་དམངས་ཀྱི་བྱ་སྤྲུག་
དམག་གིས་བསམ་ཁུལ་ལས་འདས་པའི་དཀའ་ངལ་གྲངས་མེད་
ལྟར་བསད་བྱས་པ་རེད། དཔེར་ན། ས་མཐོའི་སྤྱོད་དུ་ཡོང་
རྒྱུ་མི་འདད་པའི་དཀའ་ངལ་དང་། ཁངས་རིའི་རྩེ་མོར་བཙོད་
པར་དཀའ་བའི་གྲང་དང་། འཚོ་བའི་ཆ་རྒྱན་གིན་དུ་ཞུན་པའི་

དཀའ་ངལ། བླ་མ་རྩེ་གཡང་གཟར་ཅན་དུ་ལམ་བུ་བཙོན་དུས་
 གཡང་དུ་ལྷུང་བའི་ཉེན་ཁ། བླ་མ་དུ་ལྷུག་པའི་གཙང་པོའི་སྒྲིག་དུ་
 ཟམ་པ་ལྷུག་དུས་གཙང་པོས་ཁྱིམ་བའི་ཉེན་ཁ་སྐྱབས་ལ་མ་.....
 འཛེམས་པར་ 1954 ལོའི་ལོ་མཇུག་དུ་ཁྱོན་པོད་དང་མཚོ་བོད་....
 གཞུང་ལམ་གཉིས་ལེགས་སྐྱབ་ཟིན་པ་རེད། དེ་བཞིན་རང་རིེ་
 བུ་སྐྱུག་དམག་གིས་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་དང་.....
 དཔུང་པ་མཉམ་གཤིབ་ཀྱིས་རང་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་པར་བུས་པའི་
 སྐྱུགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་དུ་གཞུང་ལམ་བཙོན་ཡོད་པ་རེད།
 རང་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱི་གཞུང་ལམ་བཙོན་སྐྱུན་བུས་པ་དེ་དག་གི་...
 བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་བུ་ལྷ་ཅན་དམག་དཔུང་གིས་ལེགས་སྐྱབ་བུས་...
 པ་རེད།

ད་ཆ་བྱིད་རང་སྤྱོད་ས་འཁོར་དུ་བསྐྱད་དེ་དགའ་སྤྱོད་.....
 སྤྱོད་མཉམ་བུད་བཞིན་སྐྱུགས་ཐོན་བུད་སྐབས་སུ་དེ་ལྷ་དཔལ་པོ་ཚོས་
 གཞུང་ལམ་ལེགས་སྐྱབ་ཡོང་ཆེད་དཀའ་ངལ་གང་འདྲ་བརྒྱབ་པ་...
 དང་། ཐ་ན་གཅེས་པའི་རང་སྐྱུག་ཀྱང་སྒྲོས་བདེ་བའི་མཛད་
 རྒྱུ་རྒྱུས་དན་གྱི་འདུག་གས། མེས་ཀྱལ་གྱི་མཐའ་མཚམས་
 སྤྱང་སྤྱོད་དང་བོད་སྤྱོད་ས་འཛུགས་སྐྱུན་གྱི་དོན་དུ་དཀའ་བ་བྱངས་

མིད་སྤྱད་ཅིང་གཅིས་པའི་རང་སྒྲིག་ཀྱང་ལེགས་སྒྱེས་སུ་བྱུང་བའི་
དཔལ་ལོ་རྣམས་ཐོད་རིགས་མི་དམངས་ཚོས་ཇི་སྟློན་བར་མ་བཞེད
སྤྱང་ཁར་བཅངས་ཡོད།

第十六课 人民军队的功绩

为了保卫祖国的边疆和发展西藏的经济，驻藏人民解放军，在发展西藏的交通事业方面，作出了巨大的贡献。人民解放军一进藏就担负起勘测和修筑川藏、青藏公路的艰巨任务。在修筑这两条公路的过程中，人民子弟兵克服了无数难以想象的困难，如：克服了高原缺氧、雪山顶上无法忍受的寒冷，极端艰苦的生活条件，以及从高山悬崖滚下来的危险和在奔腾的江河上架桥梁时，随时被水冲走的危险等。

一九五四年底完成了川藏、青藏公路修筑任务之后，子弟兵又和西藏各族人民并肩战斗，完成了全区以拉萨为中心的交错公路网的建设。全区现有公路的修筑任务，百分之八十

五以上是由部队完成的。

现在你坐着汽车谈笑风生地行军时，你能想到当年英雄们为了修通公路，怎样艰苦奋斗，甚至贡献出自己宝贵生命的事迹吗！西藏人民永远怀念为保卫祖国的边疆和建设西藏，历尽千辛万苦，献出宝贵生命的英雄们！

ཆིག་གསར། 生词

མཇུག་རྒྱུ་ 功绩 དར་རྒྱས་ 发展、繁荣
བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ 难以想象 ལྷ་རླུང་ 氧气
གང་ངད་ 寒冷 རྒྱ་རྒྱ་ 奔腾 དབྱུང་པ་མཉམ་གཤིབ་ 并
肩 ལྷ་པ་ 中心 ཐུགས་བཞི་མཆམས་བརྒྱད་ 四面八方
དགའ་སྤྱི་སྤང་མལ་བྱེད་ 谈笑风生 ཐུགས་ཐོན་བྱེད་ 行军
སྤྱི་ཁར་བཅངས་ 记心间

འགྲེལ་བཤད། 语法注解

一、ཐ་ན་用来联接进层关系的分句，相当于汉语的“甚至……”的意思。例如：

1. དེ་ལྟ་དཔལ་པོ་ཚོས་གཞུང་ལམ་ལེགས་གྲུབ་ཡོང་ཆེད་དཀའ་
ངལ་གང་འདྲ་བརྒྱབ་པ་དང་། བ་ན་གཅིས་པའི་རང་སྲོག་
ཁྱེད་སློབ་བཏང་བའི་མཛད་རྗེས་ནམས་དྲན་གྱི་འདུག་གམ།
你能想到当年英雄们为了修通公路，怎样
艰苦奋斗，甚至贡献出自己宝贵生命的
事迹吗？

2. དམངས་གཙོའི་བཙོས་སྐྱུར་མ་བཏང་གོང་ཞིང་བུན་ཁྲི་ཚོ་
བརྒྱ་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གཉའ་གནོད་དང་བཟུ་
གཞོག་ཆད་མེད་ཚུང་དགོས་པ་དང་། བ་ན་རང་ལུས་རང་
དབང་ཡོད་པ་མ་རེད།
民主改革以前百万农奴不但受三大领主的
残酷剥削和压迫，甚至连人身自由都没有。

སྒྲིང་ཆན། 练 习

把下列句子译成汉语：

- (1) སྤྱི་ཚགས་རྫོང་པའི་དུས་སྡུ་རྒྱ་ ཆེན་ངལ་རྩལ་མི་
དམངས་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་ལྟ་ཞོག བ་ན་

ལྷོ་སྒྲོང་པ་འགྲངས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཟ་ཡས་ཡོད་པ་མ་
ཟེད།

(2) དེ་སྤྱི་བོད་ལ་རྒྱ་ཡིག་གིས་མཁུན་ མང་པོ་མིད་པ་
དང་། སྤྱི་བོད་ཡིག་གིས་མཁུན་ ཡང་རྒྱུང་རྒྱུང་
ཟེད།

(3) ངས་རྒྱ་ཡིག་གིས་རྒྱ་ལྷོ་གྲོ་ མོད་ཡིག་ཀྱང་ཡག་
པོ་གིས་ཀྱི་ཟེད།

(4) ངས་ལྷངས་འཁོར་གཏོང་གིས་རྒྱ་པར་བཞག སྤྱི་
ན་ཀྱང་འཁོར་ཡང་བཞོན་གིས་ཀྱི་ཟེད།

(5) ངས་རྩོམ་ཡིག་ཡག་པོ་འབྲི་བྱུང་རྒྱ་ལྷོ་གྲོ་ སྤྱི་
ན་ཆགས་པར་ཡང་ཡག་པོ་སྒྲོག་གིས་ཀྱི་ཟེད།

སྒྲིབ་ཆེན་བརྒྱ་བརྒྱན་པ། དམག་དམངས་ མཐུན་སྒྲིབ་མི་གཅིག་འབྲ།

སྒྲིབ་ཞིང་རྫོང་ཁོངས་གནས་ལྷང་རྒྱལ་ཁྲུ་པཅའ་སྤྲོད་
བྱེད་མཁན་དབྱང་ཕྱེ་ཞིག་གི་ལའན་བརྒྱན་པའི་བཞོད་འཕྲུལ་པ་ཆོ
དང་ས་གནས་དེ་གའི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་དབར་རྒྱ་དང་ཉ་་་་
འབྲལ་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུའི་འབྲལ་བ་ཟབ་པོ་ཡོད་པ་རེད།

1980 ལོའི་དབྱར་སྤྲད་ཆར་ཞོད་ཆེ་བའི་རྒྱན་གྱིས་་་་
མང་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱན་བསྐྱེའི་ལས་ཀར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བཟོས་པ་
རེད། སྐབས་དེར་ལའན་བརྒྱན་པའི་ཞིང་ཁ་ཐུ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་
ཅམ་བཅས་མ་བརྒྱར་ལྷུས་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཆོས་སྒྲན་ལ་བརྒྱ་
རྒྱ་ལྷུར་པ་འུ་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་ཁ་ཐུ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་དེ་་་་
བརྒྱ་རྒྱས་བྱས་པ་རེད། གཞུལ་ཁ་གཏོང་བའི་སྐབས་མང་
ཆོགས་ཀྱིས་འབྲུ་འདོན་འབྲུལ་འཁོར་ཤིང་སྤྲོད་གཏོང་མ་གཤིས་པས
ཡང་ལའན་བརྒྱན་པའི་སྒོ་མཐུན་བརྒྱ་རྒྱན་ཏེ་ཅུ་ཁག་གསུམ་པར་
གཞུལ་ཁ་གཏོང་རྒྱས་བྱས་པ་རེད།

དམག་གི་དཀའ་ངལ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ལ་བརྩིས་ཏེ་ཐབས
 བརྒྱ་རྒྱུ་སྟེང་གི་སྒྲིག་སྒྲུབ་དམག་ལ་རྒྱུག་རམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད
 པ་རེད། ན་ནིང་ལོ་གསར་སྐབས་ལའན་གསུམ་པར་ཐང་ཡོན་
 བཅོ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་ཅམ་འཐག་ས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཅུ་ཁག་
 གསུམ་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རེད། དེ་
 འབྲལ་མི་བདའ་ནས་འབྲས་ཅམ་ཚུ་འཁོར་ལ་འཐག་རྒྱུ་སྟེང་
 པ་མ་ཟད་འཐབ་འཛིང་པ་རྣམས་ལོ་གསར་སྐྱེད་པ་ཞིག་གཏོང་...
 ལྟ་ཡོང་པའི་ཆེད་དུ་ལྷག་གཉིས་བསྐྱལ་པ་རེད། ཅུ་ཁག་གསུམ་
 པའི་ཚུ་འཁོར་དང་ལའན་བདུན་པའི་ཚུ་ལྷགས་ རྒྱུག་འདོན་བབས་
 ཚུགས་གཉིས་ཀྱི་ཚུ་འདྲན་སའི་ཚུ་ཡུར་གཅིག་ ཡོན་སྐབས་དབྱེད་
 ཀ་ཚུ་ཚང་པའི་དུས་སུ་ཉིན་མ་ཚུ་ཚུ་འཁོར་ལ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་
 དང་། མཚན་མོ་ཚུ་ལྷགས་རྒྱུག་འདོན་བབས་ཚུགས་ལ་ཚུ་གཏོང་
 གི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བྱ་ལྷག་དམག་གིས་མི་དམངས་མང་.....
 ཚོགས་ལ་ཐུབ་སྐྱེར་བྱེད་པ་དང་། མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་
 བྱང་བྱ་ལྷག་དམག་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

第十七课 军民团结如一人

驻米林县乃龙区某部七连的指战员和当地人民群众之间的关系就象鱼和水一样不能分离。

一九八〇年夏末，因雨水过多，给群众的秋收造成了很大的困难。当时七连的二百多亩地还未收割，但他们还是先帮助群众收割完了四十多亩庄稼。在打场时当地群众不会施用脱粒机，又是七连的十位同志去三队帮助打场。

乃龙区由于没有公路，给运输上带来很多困难，因此，制定了一九八〇年上半年动员群众修筑公路的计划。这件事儿被七连的同志们知道以后，在全连指战员的帮助下很快修通了汽车路。当地群众把这条公路，称为军民团结路。

乃龙区三队的群众没有缝纫机，远处请个裁缝有很多困难。群众做衣服有困难的事儿被七连的同志们知道后，主动帮助群众做衣服。

子弟兵处处帮助人民群众，人民群众也把子弟兵的困难，当作自己的困难，千方百计地

帮助子弟兵。去年过年时，三连做元宵的米粉没有地方磨的情况被三队的干部群众知道后，马上派人帮助磨了米粉，并且为了让战士们过好年，还送去了两只羊。三队的水磨和三连的水电站用的是同一个水渠，在春天水涨时，白天水磨用水，夜晚电站用水。子弟兵帮助人民群众，人民群众真心爱子弟兵。

ཆིག་པ་ལམ། 生词

མིན་ཁྲིང་ཁྲིང་མེའི་རྫོང་། 不能分离
 དབྱར་ཁྲིང་མེའི་རྫོང་། 夏末
 ཆར་ཁྲིང་ཁྲིང་ཁྲིང་། 水
 གཙུག་ཁྲིང་ཁྲིང་། 打场
 འབྲུ་འདྲིན་འབྲུ་འཁྲིང་། 脱粒机
 འཆིག་འཁྲིང་། 缝纫机
 གཙུག་འདྲིན་ཁྲིང་། 请
 གཙུག་འདྲིན་ཁྲིང་། 千方百计
 གཙུག་འདྲིན་ཁྲིང་། 元宵
 འབྲུ་ཁྲིང་ཁྲིང་། 米粉
 ཁྲིང་ཁྲིང་ཁྲིང་། 水力
 ཁྲིང་ཁྲིང་ཁྲིང་། 水电站
 ཁྲིང་ཁྲིང་ཁྲིང་། 水渠

འབྲུ་ཁྲིང་ཁྲིང་། 语法注解

一、助词 ཁྲིང་ ཁྲིང་ ཁྲིང་ ཁྲིང་ ཁྲིང་——及

物动词作谓语或者不及物动词作谓语，需要强调主语时，一般主语都要加助词ཀྱིས་ ཀྱིས་ གིས་ ཡིས་和ས་，表达的语法意义完全相同。后加字ད་བ་ས་后面用ཀྱིས་，后加字ག་ང་后面用གིས་，后加字ན་མ་ར་ལ་后面用ཀྱིས་，后加字འ་或没有后加字的字母后面用ཡིས་ 或直接给基字加上ས་。例如：

1. བཀྲ་གིས་ཀྱིས་བྲིས་པ་རེད།
是扎西写的。
2. འགྱུར་མེད་ཀྱིས་བྲིས་པ་རེད།
是久美写的。
3. དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བྲིས་པ་རེད།
是顿珠写的。
4. ཆས་སྒྲན་ཀྱིས་བྲིས་པ་རེད།
是曲珍写的。
5. དོམ་ཀྱིས་བབས་པ་རེད།
被熊吃了。
6. སྒྲལ་དཀར་ཀྱིས་བྲིས་པ་རེད།
是卓嘎写的。

7. སྐལ་དཔལ་གྱིས་བྲིས་པ་རེད།

是格白写的。

8. སྐལ་བཟང་གིས་བྲིས་པ་རེད།

是格桑写的。

9. སྟག་གིས་བཟས་པ་རེད།

被老虎吃了

10. ངས་བྲིས་པ་ཡིན།

是我写的。

11. ང་ཡིས་བྲིས་པ་ཡིན།

是我写的。

12. ཀུན་དགའ་ཡིས་བྲིས་པ་རེད།

是贡嘎写的。

13. ཀུན་དགས་བྲིས་པ་རེད།

是贡嘎写的。

བྱང་ཆན། 练 习

把下列句子译成藏语：

(1) 这张桌子是谁做的？

- (2) 这件衣服是彭措做的。
- (3) 今天领导要传达文件。
- (4) 这双鞋是妈妈带来的。
- (5) 这个字是班觉写的。
- (6) 这件事儿是我办的。
- (7) 是伦珠买来的。

[illegible]

བོད་རྒྱུད་དཔུང་མེ་ཞིག་གི་ཐང་གཏོགས་ལས་ཁྲམས་ཀྱི་
 ཉང་ཁུད་ཕུའུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་། ཐང་གཏོགས་ལས་ཁྲམས་ཆབ་
 མིད་ཁོར་ཡི་ཁོར་གྲང་ཉིང་རྩ་ཕུན་ནི་ 1949 ལོར་དཔག་དཔུང་
 བར་བྱལས་པ་དང་། 1950 ལོར་རྒྱལ་ཁྲིམ་གྲུལ་པར་ཁྲུང་
 བས་བོད་ལ་ཐེབས་པའི་རྩོ་མཐུན་ཞིག་དང་། མེ་རྩ་ཕུན་ཅུ་ལྟ་
 ཅམ་རིང་ཁོང་གིས་ཉང་གི་ཁི་ལན་ཨང་དང་མོར་འཛུགས་པ་དང་།
 ཅ་ཕུན་མེད་པའི་རྩོ་ནས་གྲུང་གྱི་ཁི་ལན་དེ་གསར་བཞེས་ཁི་ལན་
 ལ་བཐུན་ཏི་ཕུན་རིང་མཐུང་མཚམས་སྐྱར་རྒྱབ་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་
 རིམ་ནང་དཀར་ཅེགས་ལ་མི་ཞེད་པ་དང་། དཀར་བ་རྒྱུད་རྒྱུར་
 མི་ཞེད་པ། དཀར་བ་རྒྱུད་རྒྱ་གཞི་བཞེད་ལ་བཅི་བ། དཀར་
 བ་རྒྱུད་རྒྱ་བདེ་མྱེད་ལ་བཅི་བ་བཅས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་མན་ལས་
 གནས་འཕྲོ་འཕྲུང་དང་ལས་རིགས་བརྩེ་པ་ཐོངས་མང་བྱེད་.....
 དགོས་ཡུང་ཅང་། མེམས་ཐག་གཅང་བཅད་ཀྱིས་གྲྱུག་འཛུགས་

ཀྱི་ལས་པལོས་ལ་ཉན་ཞིང་། མཐའ་མཚམས་སྤང་སྤྱོད་དང་
ཐོད་གསར་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་པའི་ནང་ལེགས་སྒྱུས་གང་ལེགས་་་་
ཐུལ་ཡོད་པ་རེད།

 ཁོང་གིས་ཐོད་གཏོགས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དང་ལུང་དུ་ཅི་
གཞོན་པའི་ལས་འགན་འཁུར་སྐབས་ཞིབ་བླུ་ལས་འགན་ནི་སེ་
མིང་ཐུ་དང་ཆབ་སྲིད་ཐུ་ཡི་ལས་ཁུངས་དང་། ཐོད་གཏོགས་
ཡན་ལག་ཏུ་ཁག་པཅས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་ཡན་པདེ་དང་། འཐབ་
འཛིང་པ་དང་ནང་གཞུག་ཏུ། ལས་བྱེད་པའི་གནས་ཕྱ་སྤང་ཏུ་
སྐགས་ཀྱི་ལས་ཀའི་འགོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་དབང་ཆ་ངེས་ཅན་་་
ཞིག་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་དང་གི་ཅ་དོན་ཏུན་
འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་མི་དམངས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་སྤྱད་པའི་དབང་ཆ་ཐོད་
སྤྱོད་གང་ཐུང་དུ་མི་གཏོང་ཞིང་མི་ལེགས་པའི་བྱེད་སྤངས་རིགས་
ཅ་བ་ནས་སྒེལ་གྱི་མེད་པ་དང་། དེ་པཞིན་ཁོའི་ནང་གི་ལས་
བྱ་རྣམས་ལ་གསལ་འོག་ནས་ཏུ་དངོས་བཟའ་སྒྲིལ་ན་འཇུག་གི་་་
མེད་པ་རེད། ཁོའི་ཡིས་ལས་བྱེད་པ་མང་པོའི་ཡན་པདེའི་དངོས་
པོ་བདག་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ཁོང་གིས་མང་ཟ་མང་བྱིར་ཏུ་་་
མ་གང་དང་སྤང་གང་ཅམ་ཡང་བྱེད་སྤྱོད་མེད་པ་རེད། ཁོང་ཆ་

ལྷུ་མེད་པ་འི་མི་ཡིས་ཁོང་གི་ལས་ཀྱི་བྱེད་སྤངས་དེ་གནས་ཚུལ་
 ལ་བརྟུན་གེས་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་མྱ་ངམ་པོ་དང་།
 འཕུལ་པ་ཚོས་ཁོང་ནི་《ཆད་གཞི་》ལག་བརྟུན་བྱེད་མཁན་གྱི་
 དཔེ་བཟང་རེད་ཅེས་བསྒྲགས་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་
 གི་བཟའ་མེད་དང་ཕུ་བྱ་ན་མས་པོད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལས་ཀའི་གནས་
 ཚུལ་གྱིས་སྦྱོར་བས་ཁོང་གཉིས་ཀྱང་ཐག་ལེ་དབར་དུ་ག་བརྒྱ་ཙམ་
 ཚོད་དེ་ཡུན་རིང་བཟའ་མི་ལ་བྲལ་དུ་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། ལྷུ་མེད་
 རེ་ལོ་གཅིག་ནང་ཐུག་འབྲུད་ཐེངས་གཅིག་ཙམ་ལས་ཡོང་གི་མེད་
 རུང་ཁོང་གིས་སྤྲིག་འཇུག་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་དགོས་པའི་རེ་བ་འདྲོན་
 གྱི་མེད་པ་རེད། ཁོང་ལ་ཕུ་བྱ་མང་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལྷུ་མེད་ཀྱིས་འགྲོ་གྲོན་ཆེ་
 ཞིང་ལག་དངུལ་དགོན་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲིག་འཇུག་ནས་སྦྱོབ་
 གས་ལེན་གྱི་མེད་པ་རེད། ཁོང་གིས་དྲག་དུ་ “རང་ཉིད་ཀྱིས་
 ཐག་གཅོད་ཐུབ་པའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ ཏང་ལ་ལག་པ་”
 གཞེད་ཀྱི་མེད་” ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ནི་པོད་ལ་ཐེབས་སྡེ་
 ཤོས་གས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད་སྤྱོད་ཡུལ་ནགས་ཆལ་ཁུལ་དུ་ཡིན་
 པས། ཤིང་ཆ་ཐེབས་གེས་བཏང་སྟེ་ནང་ཆས་བརྗོད་དགོས་བསམ་
 བ་སྤྲུལ་པ་དེ་ལོ་རེད། ཡིན་ནའང་ཁོང་གི་བསམ་པ་ཡོངས་

རྒྱལ་པོ་ལ་དེ་ལྟར་གྱི་ཐོག་ལ་བཞག་ཡོད་སྐབས་ལ་ལུལ་དང་།

ལྟ་ས། དམག་དབང་བཅས་ནང་གསུམ་པོ་དེར་སྐྱེས་ཀ་ལོགས་
པའི་ནང་ཆས་སྡེ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་དཀའ་སྐྱད་བལ་ཆགས་་་
ཀྱི་འཆོ་བ་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་མི་ལ་ལས་ “སྔན་
རིམ་པའི་གོ་གནས་ཡོད་པའི་ལས་བྱེད་པའི་བྱིས་ཆང་འདྲ་པོ་མི་
འདུག་” ཅེས་ཤོད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཁོང་དབང་ལོ་ལྟ་བུ་ལྟག་ཅམ་སྒྲིབས་ཡོད་ཀྱང་སེམས་
ཤུགས་ཆེ་ཞིང་ཚལ་ཤུགས་དེ་སྐད་དང་བྱུང་བར་མེད། ལོ་གཅིག་
དུས་བཞི་ལོ་ན་ལ་ཞོན་པའི་ཆན་མོར་དང་ལས་བྱ་རྒྱུས་དང་་་་
ཤུགས་ལས་འདྲ་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་རྒྱན་དུ་
“ང་གི་ཤུང་ཁྲན་དང་ཡོན་ཞིག་ཡིན་པས། ཉུང་བཙོན་ཆེན་པོས་
དང་གི་དོན་དུ་ལས་དོན་བསྐྱུབ་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་ཆོང་ཐོག་ལ་གོང་”
ཆད་སྒྲིག་པ་ཉུང་གྱི་བྱེད་སྒྲུབ་དང་། ཀྱང་བརྒྱུད་ས་ལག་
བརྒྱུད་ས་ལྟ་བུ་ལས་དོན་མི་བྱེད་པར་བསྐྱེད་ན་ག་ལ་འགྲིག་”
ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། ལས་སྒྲུབ་ལ་གྱི་པའི་ཞབས་འདེགས་པ་
མེད་ཅང་ཆུ་ལོན་གྱི་དང་ཁྱང་འཁྱུད་རྒྱག་རྒྱ་བཅས་ཆང་མ་སྟོ་་་
སྟོས་བྱེད་པ་དང་། ཀྱི་འགྲོ་དང་འཁོར་ཞག་ལ་འགྲོ་སྐབས་

རྒྱུ་མཉམ་འཁོར་ཆུང་ཆུང་མེད་པའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་མོ་མོས་.....
 རྒྱུ་མཉམ་འཁོར་སྐབས་གིས་བཏར་སྟེ་རྒྱུ་མཉམ་འཁོར་ཆེ་པར་བཟུང་
 བས་འཁྱོ་གི་ཡོད་པ་རེད། ལས་ཁུངས་ཀྱི་མཉམ་སྦྲེལ་ཕྱོད་སྟེན་
 ལ་མེམས་ཁུར་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་རྟག་རྒྱ་ཆར་མཁོ་སྟེ་བྱིད་ནས་.....
 གསར་གཙུག་འདོན་པ་དང་། ཆལ་ཞིང་གི་རྒྱ་རན་འཕྲོག་བ།
 ས་སྐབས་སྐབས་བཅོ་བ་བཅས་བྱས་པར་བརྟེན་ན་ བྱིང་ཁོའི་མེངས་...
 ཆ་སྟེམས་མི་རིས་ཆལ་ཁྱུ་མ་ཆིག་སྟོང་ཅམ་གོང་འ་བྱོད་ཕྱེད་པ་...
 བྱུང་བ་རེད། 1980 ལོར་ཁོའི་ཡོངས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་གོང་རིམ་
 ཏང་ཆུང་གི་བྱ་དགའ་ཕྱོད་པ་རེད།

འདི་མོ་ཟླ་བ་གསུམ་པར་རྒྱག་འཆུགས་ནས་ཁོར་ལས་...
 རྒྱུར་བྱེད་རྒྱུའི་ཐག་གཙུག་བྱས་སྐབས་སྟོ་མཐུན་ལ་ལས་ “བྱིད་...”
 བོད་ལ་ལས་ཀ་ཁོ་སུམ་ཅུ་སྟེ་གཅིག་ལ་ཉེ་བ་བྱས་གིང་། མི་
 ཆེ་བྱེད་ཀ་ཉུག་ཅམ་དཀར་ལས་བརྒྱབ་པ་རེད། མཐུ་ཀ་ས་པོ་ལོག་
 བྱལ་མོད་རྒྱས་རལ་གས་ཉིན་གས་བརྒྱབ་ནས་གྲ་རྒྱུད་གནང་.....
 དྲུག་མེད་” ཅེས་བཤད་ཀྱང་། ཁོར་གིས་ “ལས་ཀ་མ་བྱས་ན་
 མེམས་པ་རྒྱུད་པོ་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག་” ཅེས་ནོར་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 ཁོར་ལ་བསམ་སྟེ་ནི་གསར་བརྒྱའི་ལས་དོན་མ་གཏོགས་མེད་པས

ཚང་མས་སློ་མཐུན་དྲིང་རྒྱ་ཤུན་ནི་རི་བོ་དྲི་མ་ལ་ཡའི་ཐོག་གི་……
ཐང་གིང་དང་འདྲ་ཞིང་། ང་ཚོས་སླབ་སྤྱད་བྱེད་པའི་མིག་དབེ་
རེད་ཅེས་བསུགས་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

第十八课 一位“老西藏”

驻藏某部直属机关党委副书记，直政科科长邓家训是一九四九年入伍，一九五〇年背着背包进藏的老同志。三十多年来，他把党的利益放在第一位，个人利益无条件地服从革命利益，长期坚守边防，不怕苦，不怕累，以苦为荣，以苦为乐。他曾多次调动、变换工作，都坚决听从组织分配，为保卫边疆，建设新西藏做出了应有的贡献。

他担任直属机关党委副书记，具体分管党政机关和直属分队的干部福利、战士入党、提干等工作，有一定的“实权”。可是他坚持党的原则，从不滥用人民给他的权利，从不搞不正之风。他也不准科里干事向下面索要东西；科里掌管着很多干部福利品，他从不多吃多占

一斤一两。不了解他的人，说他是办事“死板”。而广大指战员却称赞他是执行《准则》的模范。他的爱人孩子都在西藏，由于工作环境不允许，老两口相隔六百公里，长期分居，有时一年才见一面，可他从不要组织给予照顾。他的孩子多，负担重，经济不够宽裕，也不要组织“救济”。他常说：凡是自己能解决的困难，不能向党伸手。他是“老西藏”，又住在森林区，搞点木料，做点家具不成什么问题。但他把精力全部用在工作上，在老家、拉萨、部队三个“家”里都没有一件象样的东西，艰苦朴素，摆设简陋。有人说：“不象个团职干部的家。”

他虽然年过半百，可是精神振奋，干劲不减当年，一年四季和年轻力壮的参谋、干事一起干重活儿。他常说：“我是共产党员，只有积极为党工作的义务，没有讨价还价，伸腿不干的权力。”机关没有公务员，打水洗衣服全得自己干；出差、休假没有小车，也得自己搭便车、坐大车去。他对机关的集体生产十分关心，经常带头下厕所掏粪，下菜地除草、松

土，去年全科平均每人上交蔬菜上千斤。一九八〇年全科受到上级党委的嘉奖。

今年三月，组织决定他转业。一些同志劝他：“你在西藏干了近三十一年，辛苦了大半辈子，快要走的人了，休息几天，准备准备吧。”可是他说：“不干工作，比什么都难受。”他就是这样，一心想的是革命工作。大家都称赞邓家训同志是喜马拉雅山上的一棵“红松”，是我们的学习榜样。

ཆིག་གསར། 生词

ཆ་རྒྱུན་མེད་པ་ 无条件 སྒྲིང་ 个人、私 བསྟུན་ 服从
ལས་གནས་ 工作单位 ལས་རིགས་ 工作性质、职业
ལན་བདེ་ 福利 དབང་ཆ་ 权力 རིས་ཅན་ 相当的、一定的
མི་ལོགས་པའི་བྱེད་སྤངས་ 不正之风 ལས་བྱ་ 干事
བཟའ་སྒྲིལ་ན་ 索要财务 ཆ་རྒྱུས་མེད་པ་ 不了解
ཆད་གཞི་ 准则 བཟའ་ཟླ་ 爱人 བཟའ་མི་ཡ་བྲལ་ 夫妻分居
འགྲོ་གྲན་ 开支 ལག་དངུལ་ 手头的钱

ལག་པ་མེད་ 伸手 རྒྱུ་ཡུ་ 住地 བླ་ས་ཚལ་པལ་ 林区
 བིང་ཆ་ 木料 བང་ཅས་ 器具 རྒྱུ་ཆས་ 摆设
 རྒྱལ་བདེ་ 简陋 རྒྱུ་ཁྱི་ཁྱི་པལ་ 团员 ཆན་མེད་ 参谋
 རྒྱལ་ལས་ 重活儿 བརྒྱུ་པལ་ 伸 རྒྱུ་པལ་ ལྷ་བས་ འདྲེགས་པ་ 公
 务员 རྒྱུ་འཁྱུང་ཁྱུ་ 洗衣服 རྒྱུ་འཁྱུང་ 出差、外
 出 འཁྱུང་ལག་ 休假 བས་པལ་ཁྱུང་ 掏粪
 ས་མེད་མེད་པལ་ 松土 ལས་རྒྱུ་པལ་ 转业 རྒྱུ་པལ་ 红
 松 བརྒྱལ་བརྒྱུང་པལ་ 称赞

འབྲེལ་བཞད། 语法注解

一、……སྐྱ་ནས་……在句子中起个修饰动
 词的作用，相当于汉语的“……地……”的意
 思。例如：

1. ཆ་ཁྱིན་མེད་པལ་སྐྱ་ནས་རྒྱུ་ཁྱི་ཁྱི་པལ་ལྷ་བས་འཁྱུང་པལ་
 ཡན་ལ་བརྒྱུན་པ།

个人利益无条件地服从革命利益。

2. རྒྱུ་པལ་ཁྱི་ཁྱི་པལ་སྐྱ་ནས་རྒྱུ་པལ་ལྷ་བས་འཁྱུང་པལ་

དགོས།

要积极地完成自己的本职工作。

3. ལྷག་བསམ་ཐོལ་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་དམངས་ལ་ཞབས་འདེཌ་
བྱ་དགོས་རེད།

忠心耿耿地为人民服务。

སྒྲུབ་ཆན། 练 习

1. 把下列句子译成汉语：

(1) འབད་བརྩན་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་རང་འཁྱིའི་ལས་་་་
འགན་ལག་པོ་བསྐྱབ་དགོས།

(2) དཀའ་ངལ་ཁྱད་བསད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལས་འགན་ལེན་
སྐྱབ་བྱེད་དགོས།

(3) བླ་ཏན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉིན་རེ་བསྐབས་པའི་སྒྲོབ་ཆན་
ཀྱི་ནང་དོན་རྒྱམས་རང་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས།

(4) ཏང་ཀྲང་དབྱང་གི་སྲིད་ཅུས་ཁག་ཆད་ལུས་མེད་་་་
པའི་སྒྲོ་ནས་ལག་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་རེད།

2. 学习造句；

རྟག་ཏུ་ ལྷན་ཏུ་ 经常 平时

- (1) རྟག་ཏུ་འབད་བཅོན་བྱས་ན་ཡང་ལྷན་ཡང་།
- (2) ལྷན་ཏུ་དཀའ་སྤྱད་བབ་ཆགས་ཀྱི་འཆོ་བ་བསྐྱལ་ན་
དགོས།
- (3) རྟག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་ཆ་མཐོང་བྱལ་བ་དགོས།
- (4) ལྷན་ཏུ་པོད་རིགས་དང་མཉམ་ཏུ་འཆོ་བ་བསྐྱལ་ན་
པོད་སྤྱད་མཁྱེགས་པ་ཤེས་ཀྱི་རེད།

藏语广播讲座

编著者 旦增久美

责任编辑 朗平

西藏人民出版社出版

西藏新华书店发行

西藏新华印刷厂印刷

开本：787×1092 1/32印张：4.125

1981年12月拉萨第1版第1次印刷

印数：1—10,000

统一书号：M6170-12 定价：0.27元

